

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 74 +++ 7 • JULIJ 2007

Na nedeljo Telovske
procesije slovenske
skupnosti v cerkvi Marije
Pomočnice v Ramos Mejiji.
Foto Marko Vombergar

V nedeljo, 27. maja, žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši, kjer smo se spomnili tudi 70-letnice delegata, mons. dr. Jureta Rodeta. - Foto Stane Snoj

Lojze Sedej – 96-letnik, dobitnik Slovenske hiše in cerkve Marije Pomagaj.

DOMOBRANCI SO IMELI PRAV

JURE RODE

V nedeljo, 10. junija, na praznik Presvetega Rešnjega telesa, smo imeli Slovenci v Buenos Airesu letno domobransko proslavo. Pri sv. maši je imel delegat mons. dr. Jure Rode pridigo, ki jo objavljamo na tem mestu.

Prav je, da imamo vsako leto domobransko proslavo.

Letos lepo sovpada s slovesnim praznikom Presvetega Rešnjega telesa in Rešnje krvi Jezusovih. Saj so premnogi od vrnjenih domobrancev iz Vetrinja v Slovenijo in pomorjenih na skupnih grobiščih bili evharistični možje in fantje. Opravljali so pobožnost prvih petkov, se udeleževali nedeljske maše in redno prejemali obhajilo. Veliko od njih je bilo navzočih na evharističnem kongresu v Ljubljani.

Tako pride še bolj jasno do izraza dejstvo, da je šlo načelno za dva popolnoma različna tabora. Domobranci, ki so bili v katoliškem taboru, na eni strani, in na drugi strani, revolucionarji, ki so se pod vodstvom komunistične partije borili proti Bogu in proti katoliški Cerkvi.

KRVAVA IN NEKRVAVA DARITEV

Cerkev je v srednjem veku ustanovila praznik Svetega Rešnjega telesa in Rešnje krvi Jezusovih, da bi ljudje vseh časov in krajev do konca sveta mogli na čim bolj življenjski način prihajati v stik z daritvijo na križu in bi tako postajali deležni sadov odrešenja. Saj se pri maši na nekrvav način spominjamo Jezusove krvave daritve na križu. Ko je dejal »vzemite in jejte od tega vsi, to je moje telo, ki se daje za vas!« je s tem nakazal oboje: njegovo daritev in naše prejemanje njegovega telesa v obhajilu.

Pa tudi obratno je res: kdor prejema Kristusa v obhajilu, mu je pripravljen darovati svoje življenje, v mirnih časih na nekrvav način, v primeru naših mučencev pa celo na krvav način.

V evharistiji je Jezus bolj navzoč kot v vseh drugih zakramentih. Kristusovi osebi kot Bogu smo dolžni najvišje češčenje. V normalnem življenju darujemo Bogu čas, sposobnosti, domobranci pa so mu darovali najdražje, kar so imeli, mlado živ-

ljenje, svoje načrte in svojo prihodnost.

Kristus je v smrti na križu popolnoma daroval svoje telo za našo osvoboditev. Evharistija je na najbolj vzvišen način največja odrešilna žrtev, dejanje popolne ljubezni in podaritve. V tem smislu pravi Pavel VI., da češčenje Svetega Rešnjega telesa nagiblje človeka, da goji »socialno ljubezen« kot jo imenuje sv. Avguštin, ki je v tem, da kdo daje prednost skupnemu dobremu pred osebnim, na

primer, ljubezni do naroda tudi za ceno življenja. Tako so domobranci mučenci dali življenje za pravo svobodo in pravo srečo vsega slovenskega naroda.

KOLIKO JE 12.000?

Ne moremo si predstavljati kako velika je bila njihova ljubezen in žrtev. Številčno in le zaokroženo bi število 12.000 mrtvih bilo toliko kot šestkrat pomnoženo naše romanje v Luján ali dvakrat pomnožena skupnost v Argentini. Ali v odstotkih (0.5%) okoli 170.000 Argentinec. Veliko družin je moralo biti hudo prizadetih, da je bilo dopolnjeno število 12.000.

Koliko družin je izgubilo po štiri, po pet ali celo več članov, očeta, sinove, celo hčerke. Padel je cvet naroda, najboljša prihodnost naroda. Še danes jih pogrešamo. Na stotinah grobišč je izkrvavelo približno pol odstotka naroda. Tega še v 62 letih ni bilo možno nadomestiti s čisto in zdravo krvjo.

Kot kristjani pa moremo in moramo biti ponosni na naše mučence iz dveh razlogov, poleg drugih: prvič, ker je njihova smrt pomenila krst krvi, s katerim je slovenski narod potrdil svoje krščanstvo, in drugič, ker so mučenci seme novih kristjanov. Obojega je potrebna današnja Slovenija: da obnovi zavezanost krščanstvu in da Kristusovi Cerkvi rodi novih in dobrih kristjanov.

17 LET NERAZUMLJIVEGA MOLKA

Vsakoletni spomin s prevaro vrnjenih dvanajst tisoč domobrancev in nečloveško pomorjenih po ukazu komunistične partije je vedno znova priložnost, da jim vrnemo čast na podlagi resnice o njihovi borbi in smrti. Do leta 1990 se je zdelo kot da so zgodovinarji načrtno ustvarjali svetlo podobo komunistične partije. Od leta 1990 - minilo je že 17 let! - pa se zdi kot da se vsi zgodovinarji izogibajo povedati edino resnico o obdobju 1941-1990 v Sloveniji. Zakaj?

Odgovor na to vprašanje še zmeraj oklepa Slovenijo, kljub temu da je vedno bolj znan vsem ljudem dobre volje. Vsak neobremenjeni zgodovinar bi z zgodovino komunistične partije Slovenije pisal najbolj temno in žalostno zgodovino, ki jo je mogoče o čem pisati.

BOJ PROTI BRATU SLOVENCU

Leta 1941 so bili slovenski komunisti pripravljene na tekmo z nacisti in fašisti, ne na boj proti okupatorju, ampak na boj proti bratu Slovencu. Z

umori nedolžnih katoliških in protikomunističnih civilistov, s klevetami, propagando, z nasiljem in ustrahovanjem so politične nasprotnike prisilili v obrambni položaj. Ob navzočnosti okupatorja je bila samoobramba možna le v navezavi z njim.

Začela se je velika slovenska tragedija, ki jo dediči enoumja še danes prikazujejo v napačni luči. Ni šlo ne za kolaboracijo ne za državljansko vojno. Šlo je za komunistično revolucijo na eni strani in za žrtve te revolucije na drugi strani. Vse drugo je izhajalo iz te resnice.

TRIJE ZAPISI ISTE RESNICE

Prvič je bila ta resnica zapisana v slovensko zemljo z mučeniško krvjo domobrancev. Drugič so o tej resnici pisali in še objavljajo spomine preživeli iz Kočevskega roga, iz Teharij in drugih morišč. Tretjič bo ta resnica o protikomunističnih mučencih potrjena, ko bodo Lojze Grozde in škof Anton Vovk ter drugi mučenci prišteti med blažene in svetnike katoliške Cerkve.

Na plošči pred spominsko steno v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši (Buenos Aires) beremo: *»Glejte jih. Duše slovenskih žrtev revolucije, prisilnih vrnitev, izgnanstva. Spominjaj se nas! Vpijo iz onstranstva. Za mrtve ne bodi mrtev! Moli za pokojne!«* Ne samo da molimo zanje, priporočajmo jim našo stanovitnost v katoliški veri in vztrajnost v življenju po tej veri. Prosimo jih, naj v našem narodu čuvajo tiste vrednote, za katere so umrli mučeniške smrti.

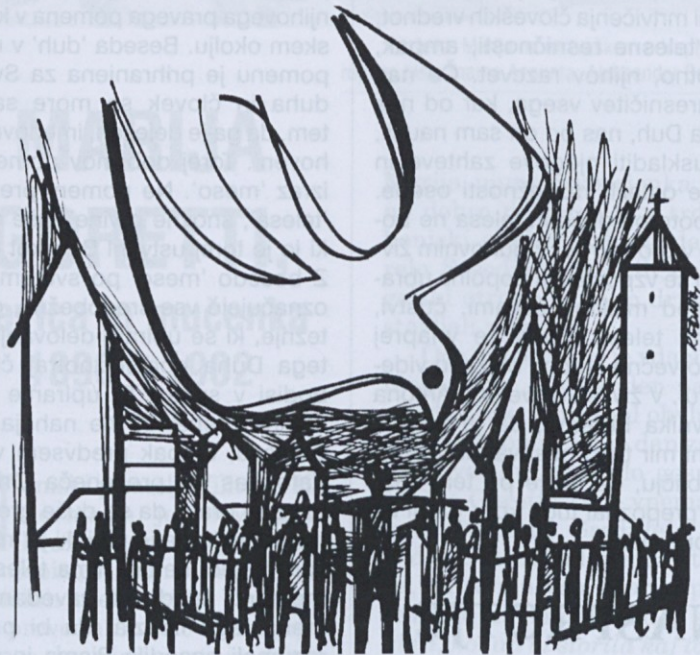
Jesus, naš Bog, nam je v čudovitem zakramentu sv. evharistije zapustil spomin svojega trpljenja in vstajenja. Verujmo, da bo po tolikem trpljenju prišlo do duhovnega vstajenja našega naroda.

Kruh, ki ga darujemo, je pripravljen iz mnogih zrn in vino iz mnogih jagod. Prosimo te, Gospod, podari nam edinost, kar ti darovi skrivnostno pomenijo. Daj, da bomo tako edini v življenju, kot so bili domobranci v smrti, ki so jo sprejeli iz ljubezni do Boga in do svojega naroda.

**Naj ne preštejem posvečenih dni,
moj Oče, naj ljubezen me razvne
in naj bom dolgo dolgo bakla nema,
ki potnikom samotnim v noč gori.**

(Balantič, Prvi venec, XII)

SVETI DUH POVZROČI, DA ČLOVEK POSTANE 'DUHOVEN'

Vnaše življenje sestopa Bog s pomočjo svojega Duha, kot piše sveti Pavel: *ker je Božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan* (Rim 5,5). Za človeka torej moremo reči, da je 'duhoven' v pravem krščanskem smislu, in v tem kontekstu dobi izraz poseben pomen, drugačen od drugih, šibkejših.

Primitivna ljudstva so si duha zlahka predstavljala kot nekaj bolj ali manj snovnega, kar je združeno z dihom. Nasprotno pa je grška filozofija prišla do zaključka, da je duh ali duša nesnovna. Zato so 'duhovno' imenovali vsako dejavnost duše: misliti, pisati pesmi, študirati itd. Ta način govorjenja je razširjen tudi danes. Pravimo, denimo, da se nekdo »ukvarja z veliko duhovnimi stvarmi« in s tem mislimo, da se ukvarja s književnostjo, z umetnostjo, s filozofijo. Hvalimo ga, ker daje kulturi prednost pred snovnimi stvarmi. Drugo vprašanje je, ali to pojmovanje ustreza temu, kar se imenuje

duhovno v pravem krščanskem pomenu besede. 'Duhovni očetje' so se v starih časih radi sklicevali na neko besedilo iz evangelija: »*Ne boste namreč govorili vi, temveč Duh vašega Očeta bo govoril v vas*« (Mt 10, 20). Duh govori v kristjanih, deluje v njih, navdihuje jim misli. Skratka, pravi Teofan Zatvornik, ruski avtor iz prejšnjega stoletja, »*kristjan je deležen Svetega Duha; ta deležnost je za nas neizogibna, kajti kdor nima Kristusovega Duha, ni Kristusov*«.

Jezus je Nikodemu dejal, da se je za vstop v Božje kraljestvo treba ponovno roditi *iz vode in Svetega Duha* (Jn 3, 5). Sveti Ciril Jeruzalemski se sprašuje: »*Zakaj primerjava med Svetim Duhom in vodo?*« Odgovarja: »*Iz vode se poraja vse: hrani rastline in živali. Z neba se spušča kot dež. Ena sama je, isto naravo ima, toda koliko različnih učinkov proizvede! Izvir namaka celoten vrt; isti dež pada z neba na ves svet. Toda v liliji postane bela, v vrtnici rdeča, v hiacinti purpurna. Tako tudi Duh, četudi*

je en in nedeljiv, razdeljuje svojo milost vsakomur kakor hoče.«

»DUŠA NAŠE DUŠE«

Kako pojmovati to navzočnost Duha v naši osebi? Ali je mogoče misliti, da je Božja oseba resnično v nas? Številni teologi so dejali, da je treba ta izraz razumeti samo približno. Duh v nas položi svoje darove, 'milost', in je zato navzoč po teh nadnaravnih darovih. Toda tako Sveto pismo kot bogoslužje govorita o njegovi osebni navzočnosti: *ker je Božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan* (Rim 5,5) in *ki v naših srcih kliče Abba, Oče* (Rim 8, 15; Gal 4, 6).

Teologi, ki sledijo temu izročilu, zato govorijo o 'osebnem prebivanju' Duha. Toda tudi ta izraz je postal predmet razpravljanja. Človek, ki prebiva v neki hiši, se z njo ne poistoveti: zapustijo lahko, kadar hoče, lahko jo zamenja. Na podoben način so si predstavljali navzočnost Duha v ljudeh tako imenovani mesalijanci iz četrtega stoletja, pretirani karizmatiki. Duha so skušali pritegniti s svojimi navdušenimi molitvami. Verovali so, da če ne občutimo delovanja Duha, ta sploh ni navzoč.

Cerkveni očetje so se zavedali, kako napačno je to pojmovanje. Tako se od zunaj polastijo človeka zli duhovi. Božji Duh pa je, nasprotno, v nas. Sveti Bazilij pravi, da je »*kot zmožnost gledanja, lastna zdravemu očesu*« ali »*kot umetnost v umetniku*«, postane kot naša »*oblika*«.

Sveti Irenej opredeli duhovnega človeka kot sestavljenega iz telesa, duše in Svetega Duha. Sveti Duh je, kot bi bil »*duša naše duše*« združi se z našim 'jazom' in daje moč vsemu, kar je v nas človeškega. Na naiven, ne popolnoma pravilen, vendar sijajen način je skušal neznan egiptovski menih iz četrtega stoletja izraziti to resnico tako, da je primerjal ovce in pastirja. Pastir ima, kar imajo njegove živali, živalsko življenje. Presega pa jih s stopnjo umu lastnega 'intellektiva' življenja, ki ga prežema v njegovih najglobljih globinah. Če se da

kristiti, prejme tretjo stopnjo življenja, Svetega Duha. Zatorej se kristjan razlikuje od pastirja pogana, tako kot se ta od ovac. Zadnji zaključek je očitno naiven. Toda avtorjev razmislek dobro razloži tri področja življenja, lastna kristjanu.

Samo po sebi je umevno, da navzočnosti Svetega Duha v nas ne moremo razumeti na snovni ravni. Bog je tam, kjer deluje, njegov Duh je v naših srcih, ker je tukaj dejaven in nas njegova dejavnost preobraža. To preobraženje se s splošnim izrazom imenuje 'milost' ali, kot pravijo Očetje, 'Božja podoba', ki se uresničuje pri krstu, vendar pa ji je namenjeno, da raste vse do sličnosti, do vedno bolj popolne edinosti z Bogom.

POSTOPNO 'PODUHOVLJENJE' DUŠE, TELESA, SVETA

Podobo imenujemo popolno, kadar vse barve in vse črte tvorijo edinstvo, ko izražajo uzrtost 'idea', ki se je spočela v slikarju. Tudi v popolnem človeku morajo njegovi sestavni deli sodelovati na ubran način. Duša poživlja telo, njo samo pa oživlja Sveti Duh. Samo po sebi je umevno, da je popolnost mogoče doseči samo postopoma. V otroku, pravimo, se duša prebujala. 'Prebujen' otrok je inteligentnejši otrok. Na enak način tudi Sveti Duh postopoma 'poduhovlja' človeški um, njegovo voljo, telesne občutke.

Poleg tega zato, ker je človeku v svetu zaupano posebno poslanstvo, duhovni ljudje 'poduhovljajo' okolje, družbo, ves svet. To predstavlja cilj človeške zgodovine. V apokalipsi beremo zanimivo opombo o 'Nebeškem Jeruzalemu': nobenega svetišča ni (Raz 21,22). Razlog za to dejstvo je očiten. Celoten kozmos je preroben po Svetem Duhu in torej predstavlja en sam tempelj. Pot k temu idealu je dolga, tako v zgodovini sveta kot v posameznikovi zgodovini.

Dodajmo opombo, da se izognemo nesporazumu. Izraz 'poduhov-

ljenje' je treba pravilno razumeti. Če prične meso obvladovati dušo, so interesi in dejavnosti uma in volje bolj ali manj udušeni. Nasprotno, če duša modro obvladuje telo, bo to raslo ter postalo lepo in zdravo. Na enak način tudi 'poduhovljenje človeka' ne pomeni mrtvičenja človeških vrednot, vidne, telesne resničnosti, ampak, nasprotno, njihov razcvet. Če nas skrbi uresničitev vsega, kar od nas zahteva Duh, nas bo on sam naučil, kako uskladiti njegove zahteve in zahteve ostalih razsežnosti osebe. Tedaj potrebe duše in telesa ne bodo več v protislovju; z duhovnim življenjem se vzpostavlja popolna ubranost med mislimi, željami, čustvi, težnjami telesa. Sveti že vnaprej okušajo večno srečo, 'blaženo videnje miru'. V življenju svetega Antona Puščavnika beremo, da je njegov duhovni mir tako odseval na njegovem obličju, da ga je po tem znamenju prepoznal tudi, kdor ga ni bil nikoli prej videl.

NASPROTJE MED DUHOM IN TELESOM

Ker smo prejeli Svetega Duha v naša srca, ne moremo več živeti 'po mesu'. Takšen je stalni nauk svetega Pavla: *Tisti, ki so po mesu, namreč mislijo na to, kar, je meseno; tisti pa, ki so po Duhu, mislijo na to, kar, je duhovno. Toda meseno mišljenje je smrt, duhovno mišljenje je življenje in mir. Kajti meseno mišljenje je sovražstvo do Boga, ker se ne podreja Božji postavi in se podrejata tudi ne more. Tisti, ki živijo po mesu, ne morejo biti všeč Bogu. Vi pa niste v mesu ampak v Duhu, če le prebiva v vas Božji Duh* (Rim 8, 5-9).

Navada, protistavljanje duha in meso, je starodavna, četudi ni vselej jasno, kako jo je treba razumeti. Zdi se, da je treba izvor te govornice iskati pri indijskih modrecih. V grški platonski filozofiji so jo razumeli kot korenito razlikovanje med snovnim telesom in dušo, ki je nesnovna in jo zato imajo za duhovno. Iz tega sledi npravna nujnost odpovedi snovnim

stvarem, nujnost, kar se da zmanjšati potrebe telesa, stopiti na pot asketizma.

Spodbude, povzete iz grške poganske književnosti, so pogosto ponavljali cerkveni očetje. Toda zelo previdni moramo biti pri razumevanju njihovega pravega pomena v krščanskem okolju. Beseda 'duh' v novem pomenu je prihranjena za Svetega duha in človek se more samo s tem, da ga je deležen, imenovati 'duhoven'. Torej dobi nov pomen tudi izraz 'meso'. Ne pomeni preprosto 'telesa', snovne prvine naše osebe, ki jo je torej ustvaril Bog kot dobro. Z besedo 'meso' po svetem Pavlu označujejo vse sredobežne, grešne težnje, ki se upirajo delovanju Svetega Duha bodisi znotraj človeka bodisi v svetu. To upiranje Duhu, učinek greha, se ne nahaja samo v telesu, ampak predvsem v duši. Zato nas ne preseneča Origenov izraz, ki pravi, da so duše grešnikov 'mesene' in da je prvi, ki je 'mesen', sam hudič, četudi nima telesa. Pomembno je, da se zavedamo pomena tega izrazja, da bi pravilno razumeli besedila Pisma in očetov in se izognili nesporazumu, kakor da bi bilo krščanstvo sovražnik človeškega telesa. Nasprotno, tudi to mora biti deležno ideala 'postopnega poduhovljenja' človeške osebe.

Iz knjige *Ali poznaš Duha?*

Vzemi si čas za prijatelja, sicer ti bo čas vzel prijatelj.

Nikoli ne zapusti tistega, ki ga ljubiš, zaradi nekoga, ki ti je všeč.

Najdražja darila, najgloblji pokloni, najlepše pohvale ne odtehtajo ene same iskrene besede človeka, ki mu zaupamo – prijatelja.

Najboljša zaklenjena vrata so tista, ki jih lahko pustite odprta.

Smehljaj je najkrajša razdalja med ljudmi. Bodi vedno nasmejan, saj nikdar ne veš, kdaj se bo kdo zaljubil ravno v tvoj nasmeh.

Od leve: Marija na mrtvaškem odru; Marijina rojstna hiša; mama Assunta; Aleksander Serenelli.

MARIJA GORETTI, devica in mučenka 1890 – 1902

6. julij

Nemški pisatelj Wilhelm Hunermann je slovenskim bralcem znan po svojih življenjepisnih romanih o raznih svetniških osebnostih. V slovenskem prevodu imamo tudi njegov roman o današnji svetnici Mariji Goretti, ki je umrla dvanajstletna, ko je branila svojo dekliško čast. Cerkev jo je razglasila za mučenko čistosti in jo mladim postavila za vzornico. Bistvo njenega svetništva povzema naslov Hunermannovega romana, ki se glasi Liliya nad močvirjem.

Marija Goretti je zadnja leta svojega kratkega življenja preživela na Pontinskem močvirju južno od Rima, kamor se je njena družina priselila iz kraja Corinaldo pri Anconi, kjer je Marija zagledala pri svetlu 16. oktobra 1890. Tam so luč sveta imeli majhno peststvo, ki pa ni rodilo dovolj kruha za šest otrok. Leta 1899 so se preselili v okolico mesta Nettuno, kjer je oče vzel v zakup precej zemlje. Skupaj z vdovcem Serenellijem in njegovim sinom Aleksandrom so stanovali v isti hiši in mati Assunta Goretti je gospodinjila za obe družini. Že po enem letu je poglavarja Gorettijeve družine pobrala močvirska mrzlica in mati Assunta je morala namesto njega garati na polju, gospodinjska opravila pa je prevzela desetletna hči

Marija, njuna prvorojenka. To srčno dobro dekletce je v trdih življenjski okoliščinah zgodaj dozorilo. Sosedje so govorili, da je »angelski otrok« in so jo drugim postavljali za zgled.

Oče Serenelli se je vdajal pijači, njegov sin Aleksander pa je bil mladostnik, ki ni znal obvladovati svojih nagonov. Ko je dan za dnem opazoval ljubko malo gospodinjico Marijo Goretti, se je v nemalo njegovo poželenje. Sredi leta 1902 jo je dvakrat skušal pripraviti do tega, da se mu vda, Marija pa ga je odločno zavrnila: »Raje se dam ubiti, kot da bi storila kaj takega!« Moč je črpala iz svetega obhajila, ki ga je prejela tudi dva dni pred svojo smrtjo.

Usodnega 5. julija 1902 je Aleksander opoldne prišel domov in našel Marijo samo. Odvlekel jo je v spalnico. Ker se mu je upirala, jo je večkrat zabodel z nožem. Sosedje so slišali Marijine krike in so napadalca pregnali. Ranjeno deklico so peljali v bolnišnico v Nettuno, kjer je naslednji dan umrla. Še v nezavesti je v ponavljala: »Nikar, Aleksander! To je greh. Prišel boš v pekel!« Serenellija so obsodili na trideset let ječe. Marija Goretti, njegova nedolžna žrtev, ki jo je on imenoval »moj angel varuh«, mu je izprosila milost iskrenega kesanja. Od leta 1939 je živel kot tretjerednik v kapucinskem samostanu v Macerati, kjer je 6. maja 1970 umrl. V pismu, ki ga je zapustil, je zapisal: »Ko se oziram nazaj, moram priznati, da sem v mladosti ubral napačno pot, pot zla, ki me je pripeljala v nesrečo. Tako sem potem zagrešil tisti zločin. Še vedno mi v ušesih

odmevajo besede odpuščanja.«

Assunta Goretti je 24. junija 1950 doživela nesluteno srečo: bila je med polmilijsko množico na Trgu svetega Petra v Rimu, ko je papež Pij XII. njeno hčerko Marijo razglasil za svetnico. Ob njej je bil tudi Aleksander Serenelli, ki je mater Assunta prosil odpuščanja. »V življenju skromne deklice,« je v svojem nagovoru ob tej slovesnosti dejal papež, »ki smo jo obdali z najvišjo častjo, moremo videti zgled, ki ni vreden samo nebes, ampak ga mora občudovati in častiti tudi naš čas. Družinski očetje in matere lahko spoznajo, kako naj vzgajajo otroke, ki jim jih je dal Bog, v svetosti in junaštvu in izpolnjevanju tega, kar zahteva katoliška vera.«

SILVESTER ČUK

BAJÉ...

... je poglavar ruske pravoslavne Cerkve patriarh Aleksej po očetovi strani nemškega rodu ...

... je danes pri osrednji evropski vladi v Bruslju zaposlenih okrog že 500 Slovencev, ki tudi imajo svoje društvo, svoj zbor, svojo mašo ...

... je v Logatcu upokojeni strojevodja Mihevc v dnevni sobi svoje hiše že sedemintridesetič sestavil ogromne jaslice, za katere je uporabil tudi kamne iz Svete dežele, po jaslicah pa je razpostavil kar 700 ovčk ...

Iz Mladice

Nameni Apostolata molitve

ZA JULIJ

SPLOŠNI: Da bi vsi državljani imeli možnost aktivno sodelovati kot posamezniki in v skupini v javnem življenju in pri urejanju javnih zadev.

Pravična ureditev družbe in države je osrednja naloga politike. Politika je več kakor tehnika oblikovanja javne ureditve: njen izvor in cilj je ravno pravičnost, ta pa je etične narave. Tako država praktično nikdar ne sme zavrniti vprašanja: kako je treba pravičnost tukaj in zdaj uresničevati? To vprašanje predpostavlja drugo, še bolj temeljno vprašanje: kaj je pravičnost? Gre za vprašanje praktičnega razuma: da bi mogel razum pravilno delovati, si je treba vedno znova prizadevati za njegovo očiščenje, kajti z njegovo etično zaslepitvijo in prevlado interesov in oblasti, ki ga oslepita, pridemo v nevarnost, ki je ni mogoče nikdar povsem odstraniti.

Na tej točki se dotikata politika in vera. Vera ima gotovo svojo specifično naravo – srečanje z živim Bogom. To srečanje nam odpira nova obzorja daleč onkraj razumu lastnega območja. Hkrati je vera tudi očiščujoča moč za razum sam. Iz Božje perspektive vera osvobaja razum njegove zaslepljenosti in mu omogoča, da bolje opravlja svoje lastno delo. Prav tukaj je treba dati prostor družbenemu nauku Cerkve, ki noče Cerkvi zagotoviti oblasti nad državo, tudi noče vsiljevati pogledov in načinov ravnanja, ki spadajo k veri, tistim, ki nimajo iste vere. Družbeni nauk Cerkve želi preprosto prispevati k očiščenju razuma in pomagati, da moremo to, kar je pravilno, tu in sedaj spoznati in nato tudi uresničiti.

Ljubezen – karitas – bo vedno potrebna, tudi v najbolj pravični družbi. Kdor hoče odpraviti ljubezen, je na tem, da zanemari človeka kot

človeka. Vedno bo obstajalo trpljenje, ki potrebuje tolažbo in pomoč. Vedno bo obstajala osamljenost. Vedno bodo tudi primeri gmotnega pomanjkanja, v katerih je potrebna pomoč v smislu dejavne ljubezni do bližnjega. V Cerkvi živi dinamika ljubezni, ki jo ogreva Kristusov Duh, ki ljudem ne prinaša le gmotne pomoči, ampak tudi dušno okrepčilo in zdravilo, ki je pogosteje še bolj potrebno kakor gmotna podpora. Predsodek, da človek živi »samo od kruha«, je prepričanje, ki človeka ponižuje in prezira ravno tisto, kar je specifično človeško.

Benedikt XVI., Iz enciklike Deus Caritas Est, 25. december 2005.

MISIJONSKI: Da bi se vsi kristjani zavedali svoje misijonarske dolžnosti in učinkovito pomagali vsem, ki se posvečajo evangelizaciji narodov.

Pred štiridesetimi leti je Cerkve sprejela odloke II. vatičanskega cerkvenega zbora. Zelo odmeven je bil odlok o misijonskem delu z naslovom *Ad gentes*, o evangelizaciji narodov.

Ta misijonski odlok je pomenil novo spodbudo za vse, ki se posvečajo oznanjevanju evangelija predvsem v misijonskih deželah Afrike in Azije. Spomnil nas je na dejstvo, da je vsa Cerkev misijonska, poslana vsem narodom. Misijonsko delo ni le za peščico navdušencev, ampak je vsak krščenec poklican, da po svojih močeh pomaga pri oznanjevanju.

Tudi Cerkev našega časa se tega poslanstva zaveda. Bog, ki je Oče, je v svoji ljubezni poslal med nas Jezusa, Božjega Sina, da bi vsak, ki vanj veruje, imel večno življenje. In Odrašenik pošilja svojo Cerkev do vsakega človeka na tem našem planetu.

Ta naloga ni lahka. V novejšem času je še težja zaradi najrazličnejših sprememb v človeški družbi. Ponekod se utrjujejo tradicionalna verstva, omejuje se svoboda oznanjevanja, spodbuja se islamizacija, ponekod je opazen odpor do krščanstva kot vere, ki prihaja od zahoda.

Cerkev pa potrpežljivo vstopa v dialog z verami, prizadeva si za pravičnost in svobodo in pričuje z dobroto in karitativno dejavnostjo. Zvesto in skrbno razmišlja o »znamenjih časa« in se zaveda, da mora včasih tudi po poti križa, kot je šel Jezus, naš Gospod. Apostole povsod po svetu pa priporočamo priprošnji Marije, ki je kraljica apostolov. Tudi misijonarke in misijonarje, ki so v našem imenu, iz naših slovenskih škofij, na misijonskih poljih.

p. Jože Kokalj

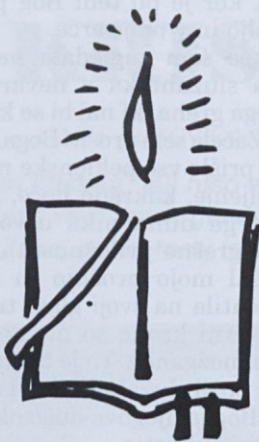
SLOVENSKI: Za uspeh svetovnega svetopisemskega kongresa v Ljubljani.

Vmesecu juliju bo v Ljubljani od 12. do 20. potekal svetovni svetopisemski kongres, ki bo predstavljal vrhunec obhajanja leta Svetega pisma v Cerkvi na Slovenskem. Kongres, ki ga priredijo vsaka 3 leta in poteka vsakič v drugi državi, združuje priznane judovske, protestantske in katoliške izvedence Svetega pisma. Da bi v ta krog vključili tudi svetopisemske strokovnjake pravoslavnih cerkva, je eno od težišč na kongresu v Ljubljani na raziskovanju zgodovine in načel

biblične hermenevtike v različnih pravoslavnih cerkvah v obdobju od srednjega veka do danes. Drugo področje pa je stanje svetopisemskih znanosti v jugo-vzhodni Evropi in v cerkvah Tretjega sveta. Na ta način bo kongres v Ljubljani že s svojo programno zasnovi predstavljal pomemben poziv k solidarnosti zahoda do vzhoda in do vsega sveta, kar je tudi eden glavnih namenov organizatorjev. Kongres tako predstavlja pomemben prispevek k gradnji edinosti med kristjani pa tudi k ohranjanju stika s koreninami naše vere, ki jih predstavlja judovska vera.

Svetovni svetopisemski kongres nas ne povezuje le na študijski in znanstveni ravni. Spodbuja nas, da bi v življenju priznali, spoštovali in uresničevali tiste vrednote, ki

jih zagovarja Sveto pismo. To so vrednote, ki upoštevajo človeka v vsej njegovi enkratnosti, veličini in majhnosti. Iz zavesti se nam ne sme nikoli izgubiti dejstvo, da je Sveto

pismo knjiga, ki s pisano besedo razodeva edino pravo resnico o Bogu in človeku. Za nas je prva, večna in popolna knjiga življenja. Vsakršno pravo spoznanje o resnicah te knjige pomeni obogatitev življenja človeka kot posameznika in obenem tudi človeštva kot celote. Da bi svetopisemski kongres, ki ga gosti Ljubljana, izpolnil mnoga plemenita pričakovanja in izpolnil omenjeno poslanstvo, smo ga dolžni podpreti s svojo molitvijo. V njej prosimo Boga, naj navdihuje vse iskrene poznavalce in preučevalce Svetega pisma, da bi v njem iskali in prepoznali predvsem to, kar resnično je – Božjo besedo ter da bi znali to resnico na primeren način predstaviti vsem ljudem, ki hrepenijo po življenju in resnici.

Gregor Luštrek

IZ DNEVNIKA svete sestre M. Favstine Kowalske

Nekoč sem bila poklicana k božji sodbi. Stala sem pred Gospodom iz oči v oči. Jezus je bil takšen kakor v svojem trpljenju. Čez nekaj časa so rane izginile, ostalo jih je le pet: na rokah, nogah in na strani. Takoj sem spoznala stanje svoje duše, kakor ga vidi Bog. Jasnó sem videla, kaj Bogu ni všeč. Nisem vedela, da je treba dajati odgovor celo za tako majhne sence.

Kakšen trenutek! Kdo ga more opisati? Stati pred trikrat Svetim! Jezus me je vprašal: **Kdo si?** Odgovorila sem mu: »Jaz sem tvoja služabnica, Gospod.« **Dolžna si biti en dan v vicah.** Takoj sem se hotela vreči v ogenj vic, a Jezus me je zadržal in rekel: **Kaj želiš, zdaj en dan trpeti v vicah, ali kratek čas na zemlji?** Odgovorila sem: »Jezus, želim trpeti v vicah in želim trpeti na zemlji, čeprav največje trpljenje vse do konca sveta.« Jezus je rekel: **Eno je dovolj. Vrnila se boš na zemljo**

in mnogo boš morala trpeti, a ne dolgo, in izpolnila boš mojo voljo in moje želje. Pomagal ti jih bo izpolniti eden mojih zvestih služabnikov.

Zdaj nasloni svojo glavo na moje prsi, na moje Srce, in iz njega načrpi trdnosti in moči za vse trpljenje, kajti nikjer drugje ne boš našla olajšanja, pomoči in tolažbe. Vedi, da boš veliko trpela, a naj te to ne plaši. Jaz sem s teboj.

Kmalu za tem dogodkom sem zbolela. Telesne težave so bile zame šola potrpežljivosti. Le Jezus ve, koliko sem se morala truditi, da bi izpolnila svoje dolžnosti.

Jezus uporabi katera koli svoja sredstva, da bi očistil dušo. Moja duša doživlja popolno zapuščeno od ustvarjenih bitij. Včasih sestre na slabo obrnejo najbolj čist namen. To trpljenje je zelo boleče, a Bog ga dopušča in treba ga je sprejeti, ker tako na najprimernejši način postajamo podobni Jezusu. Nečesa dolgo časa nisem mogla razumeti, namreč tega, da mi je Jezus naročil, naj vse povem predstojnikom, predstojniki pa mojim besedam niso verjeli, ampak so me pomilovali, kakor da sem podlegla prevari ali bujni domišljiji.

Zaradi tega, ker so predstojniki mislili, da se varam, sem se odločila notranje se izogibati Bogu - iz strahu pred prevarami. Toda božja ljubezen me je dosejala na vsakem

koraku. Bog mi je spregovoril, ko sem najmanj pričakovala.

Nekega dne mi je Jezus povedal, da bo najlepše mesto v naši domovini kaznoval s kaznijo, s kakršno je kaznoval Sodomo in Gomoro. Videla sem veliko božjo jezo in groza je presunila in napolnila moje srce. Molče sem molila. Čez nekaj časa mi je Jezus rekel: **Moj otrok, najbolj se združuj z menoj v času svete daritve in v zadoščenju za grehe tega mesta nebeškemu Očetu daruj mojo kri in moje rane. Med sveto mašo to nenehno ponavljaj. To delaj vseh sedem dni.** Sedmi dan sem na svetlem oblaku uzrla Jezusa in ga začela prositi, naj se ozre na ono mesto in vso našo domovino. Jezus se je milostno ozrl. Ko sem opazila Jezusovo naklonjenost, sem ga začela goreče prositi za blagoslov. Tedaj je dejal: **Zaradi tebe blagoslavljam vso domovino.** Z roko je nad našo domovino napravil veliko znamenje križa. Veliko veselje je napolnilo mojo dušo, ko sem videla božjo dobroto.

Leto 1929. Med sveto mašo sem v nekem trenutku na poseben način začutila božjo bližino, čeprav sem se upirala in odvrčala od Boga. Včasih sem bežala pred Bogom, da ne bi bila žrtev hudobnega duha, kakor so mi večkrat rekli, da sem. Ta negotovost je trajala dalj časa. Med sveto mašo pred svetim obhajilom je bila obnovitev zaobljub. Ko smo izstopile izza klečalnikov in začele izgovarjati obrazec zaobljub, je nenadoma poleg mene stal Jezus v belem oblačilu, opasan z zlatim pasom, in mi rekel: **Podarjam ti večno ljubezen, da bi tvoja čistost ostala neomadeževana, in kot dokaz, da ne boš nikoli izpostavljena skušnjavam nečistosti.** Jezus je vzel svoj zlati pas in z njim opasal moje boke. Od tega trenutka ne čutim nobenega vznemirjenja, ki bi bilo v nasprotju s čistostjo, niti v srcu niti v mislih. Pozneje sem dojela, da je to ena največjih milosti, ki mi jo je izprosila sveta božja Mati, ker sem jo za to milost že mnoga leta prosila. Ona me je naučila notranje ljubiti Boga in v vsem izpolnjevati njegovo sveto voljo. Marija, ti si

veselje, ker je po tebi Bog prišel na zemljo in v moje srce.

Nekoč sem zagledala nekega božjega služabnika v nevarnosti smrtnega greha, ki naj bi se kmalu zgodil. Začela sem prositi Boga, da bi nadme prišle vse peklenske muke, vse trpljenje, kakršno hoče, samo da bi tega duhovnika osvobodil in rešil grešne priložnosti. Jezus je uslišal mojo prošnjo in takoj sem začutila na svoji glavi trnovo krono. Trni krone so me zbadali prav do možganov. To je trajalo tri ure - in božji služabnik je bil rešen greha; Bog je njegovo dušo okreplil s posebno milostjo.

Na neki božični praznik sem začutila, da me objema vsemogočnost - božja navzočnost. Zopet sem se hotela izogniti notranjemu srečanju z Gospodom. Mater prednico sem prosila, naj mi dovoli oditi v »Jozefinek«, da bi obiskala sestre. Dovolila nam je in takoj po kosilu smo se začele pripravljati na pot. Sestre so me že čakale pri vratarnici. Odhitela sem v celico po pelerino; ko sem se vračala iz celice in šla mimo male kapele, sem na pragu zagledala Gospoda Jezusa, ki mi je dejal: **Pojdi, vendar ti vzamem srce.** Naenkrat sem začutila, da v prsih nimam več srca. Sestre so me priganjale, naj stopim hitreje, ker je že pozno. Takoj sem šla z njimi, toda začelo me je mučiti veliko nezadovoljstvo. Neko hrepenenje je napolnilo mojo dušo. A nihče, razen Boga, ni vedel, kaj se je dogajalo v moji duši.

Ko smo krajši čas preživele v »Jozefineku«, sem rekla sestram: »Pojdimo domov.« Prosile so me, da bi še nekoliko počivale tu, a moj duh se ni mogel umiriti. Opravičevala sem se jim, da se moramo vrniti pred mrakom, saj je pot kar dolga, in takoj smo odšle domov. Ko nas je na hodniku srečala mati prednica, me je vprašala: »Še niste odšle ali ste se že vrnile?« Odgovorila sem, da smo že nazaj, ker nisem hotela, da hodimo ponoči. Odložila sem ogrinjalo in takoj odšla v malo kapelo. Komaj sem vstopila, mi je Jezus naročil: **Pojdi k materi prednici in ji povej, da se nisi vrnila zato, da bi bila pred nočjo doma, temveč zato, ker sem ti vzel**

srce. Čeprav mi je bilo zelo težko, sem odšla k prednici in ji iskreno povedala vzrok tako zgodnje vrnitve; Gospoda sem prosila odpuščanja za vse, kar mu ni všeč. Tisti hip je Jezus navdal mojo dušo z veliko radostjo. Spoznala sem, da ni nikjer zadovoljstva razen v Bogu.

Nekoč sem videla dve sestri na poti v pekel. Neizmerna bolečina je stiskala mojo dušo in prosila sem Boga zanju, a Jezus mi je rekel: Pojdi k materi prednici in ji povej, da sta ti dve sestri v priložnosti smrtnega greha. Naslednje jutro sem to povedala prednici. Ena sestra je že zelo goreča, druga je še v velikem boju.

Nekoč mi je Jezus rekel: **Zapuščam to hišo..., ker so tu stvari, ki mi niso všeč.** Iz tabernaklja je prišla hostija in se spustila na moje roke. Z veseljem sem jo vrnila v tabernakelj. To se je ponovilo drugič in sem storila enako, prav tako se je to ponovilo tretjič, hostija pa se je spremenila v živega Gospoda Jezusa - in Jezus mi je rekel: **Tu ne bom več ostal.** V moji duši se je nenadoma prebudila neizmerna ljubezen do Jezusa in sem mu rekla: »Jezus, iz te hiše te ne pustim.« Jezus je zopet izginil, hostija pa se je odpočila v mojih rokah. Spet sem jo položila v kelih in zaklenila v tabernakelj. Jezus pa je ostal z nami. V zadoščenju sem se naslednje tri dni trudila opravljati češčenje.

Nekoč mi je Jezus rekel: **Povej materi vrhovni predstojnici, da se v tej hiši... dogaja stvar... ki mi ni všeč in me zelo žali.** Tega nisem materi takoj povedala, a Gospod je v meni dopustil velik nemir, ki mi ni dovolil niti trenutek čakati. Takoj sem pisala materi vrhovni predstojnici in mir se je vrnil v mojo dušo.

Pogosto sem na svojem telesu doživljala trpljenje Gospoda Jezusa, čeprav je to bilo neopazno. Tega se veselim, ker Jezus tako želi. Trajalo je le kratek čas. To trpljenje je vžigalo mojo dušo z ognjem ljubezni do Boga in do nesmrtnih duš. Ljubezen vse prenese, ljubezen premaga smrt, ljubezen se ničesar ne boji...

Dalje prihodnjic

ZAKAJ RAVNO KRISTJAN...?

LOJZE KUKOVICA

Zakaj sem kristjan in zakaj naj bom kristjan? Ali niso vse vere v bistvu enake, saj vodijo vse k Bogu? Ali ni potemtakem vseeno, katero vero imaš, glavno da imaš eno in da po njej živiš? Ali ni krščanstvo vera kot so druge? Zakaj naj bi torej imela neko prednost pred drugimi?

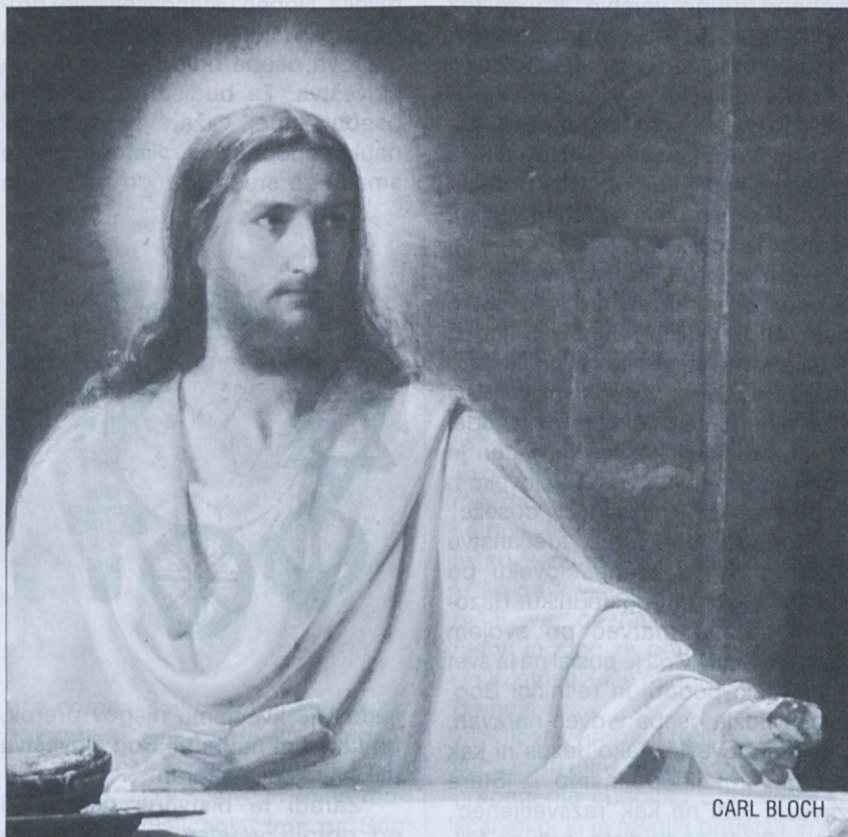
Ni malo ljudi, tudi dobronamernih, ki tako mislijo in govorijo. Kaj reči na to? Gre tu za dve vprašanji. Prvo vprašanje je: Ali je res, da so vse vere enako vredne? In drugo: Zakaj krščanstvo ni vera kot so druge, in ji moramo zato dati prednost pred vsemi drugimi?

Še prej pa moramo odgovoriti na drugo vprašanje: Ali je sploh potrebno, da ima človek kakšno vero? Na to vprašanje je treba odgovoriti, da je vera eno bistvenih razsežnosti človeka. Z drugo besedo se to pravi, da je človek po svoji naravi religiozno bitje. Kot umno bitje nekako nagonsko išče odgovora na najgloblja vprašanja, ki mu jih življenje samo stavlja: od kod sem, kaj je smisel in namen mojega življenja, kaj delam na tem svetu?

Praktično vsakega človeka bolj ali manj mučijo ta vprašanja, na katera si na ta ali oni način poskuša odgovoriti. Velika večina ljudi ob teh vprašanjih zadene na Boga, ker je pač samo v njem možno najti zadovoljiv odgovor nanja. To pa prav pomeni, da je začel razvijati religiozno razsežnost svojega bitja. Človek, ki ne čuti teh v bistvu religioznih vprašanj, je v neki meri nepopolen, okrnjen.

Kaj pa je pravzaprav religija? Pojma religije ni lahko opredeliti, vendar je za nas namen zadosti, če rečemo, da je religija odnos človeka do Boga, v katerem prizna izvor svojega bitja, pred komer se čuti odgovornega za svoja dejanja in h kateremu se obrača po pomoč v svojih potrebah, tako materialnih kot duhovnih. To dela predvsem z molitvijo, darovi in žrtvami.

Religiozni človek ima priložnostno tudi neko skrivnostno izkustvo Boga, ko začuti njegovo prisotnost v duši, ko mu izpoveduje svojo ljubezen

in zaupanje, pogosto pa tudi strah pred njim. Eden od elementov nekaterih religij je domnevno ali pa resnično razodetje božje, ki naj bi bilo zapisano in hranjeno v svetih knjigah. Važen element religije je tudi medsebojna povezanost ljudi, ki izpovedujejo isto vero. Navadno svoje versko doživljanje izražajo tudi z enakimi obredi, ki jih obhajajo v določenih svetih prostorih.

Katero religijo?

Prišli smo do vprašanja, katero religijo naj si izberem. Versteve je, kot vsi vemo, veliko in so med seboj tudi

precej različna. Zato za nas kristjane takoj nastane vprašanje: kaj ima krščanstvo pred drugimi verstvi, da naj prav njega izberem za svojo religijo.

Nekatera verstva so zelo preprosta, naravnost primitivna, druga spet zelo razvita; nekatera so bolj krajevnega značaja, druga pa so razširjena skoro po vsem svetu, kot npr. krščanstvo, mohamedanstvo in budizem. Resda imajo nekaj skupnih potez, a še več je med njimi razlik.

Ker je torej toliko različnih verstev, nastane vprašanje: kaj je tisto, kar krščanstvo tako zelo razlikuje od vseh ostalih verstev, da ga moramo

smatrati za bistveno različno od vseh drugih? Kajti če ni nobene bistvene razlike med krščanstvom in drugimi velikimi verstvi, potem ni saj vidno, zakaj ne bi smel med njimi svobodno izbirati. V tem primeru bi bilo res glavno, da imam neko vero, ne pa da moram biti prav kristjan.

Toda med krščanstvom in vsemi drugimi verstvi je bistvena razlika. Krščanstvo ima nekaj, česar nima nobeno drugo verstvo. Kaj je to? Krščanstvo je od Boga razodeta religija, med tem ko so vsa druga verstva zgolj človeški poskusi, kako o Bogu kaj povedati in si zamisliti stik z njim. V krščanstvu ni človek tisti prvi, ki s svojim umom išče Boga in tako poskusa navezati stike z njim, temveč je Bog tisti, ki poišče človeka, mu gre naproti, se mu razodene. V vseh drugih vrstvih je človeštvo tisto, ki po velikih religioznih ljudeh – ustanoviteljih verstev – poskuša o Bogu kaj povedati, v krščanstvu je pa Bog tisti, ki se je človeštvu razodel in mu povedal, kakšen je, kateri je načrt in namen, ki ga ima s človekom in po kateri poti naj svoj cilj doseže.

Toda to še ni vse. V krščanstvu se Bog ne razodene človeku po kakšnem svojem posredniku. Razodene se mu marveč po svojem lastnem Sinu, ki ga je poslal na ta svet v človeški podobi in resnični Bog, druga božja oseba v dveh naravah, božji in človeški. Tako Jezus ni kak prerok, kot jih poznamo iz Stare zaveze, tudi ne kak 'razsvetljenec', kot je Buda za budiste, tudi ne kak 'modrec', kot je bil Konfucij za svoje pripadnike. Ne, Jezus je druga božja oseba Svete Trojice, ki je s človeško govorico razodel človeku Boga, povedal, kaj je človek, od kod prihaja in za kaj je bil ustvarjen. A Kristus človeštvu ni samo razodel teh velikih resnic, temveč je s svojo smrtjo in vstajenjem človeka tudi odrešil od greha in večne smrti in mu tako omogočil vstop v božje kraljestvo.

Kar je človeštvu Kristus povedal o Bogu ni nekaj, kar bi tudi kak drugi veliki verski genij lahko povedal. Človeški ustanovitelji verstev so iz lastnega razuma skušali povedati kaj o Bogu in o človekovem namenu. Nekaj resničnega so brez dvoma

povedali, a poleg tega resničnega so povedali tudi mnogo zmotnega. Kristus pa je povedal samo Resnico, v njem ni možna zмотa. Proglasil se je za edino resnično in varno Pot, ki vodi k Bogu in prinesel je človeku božje Življenje, po katerem človek lahko postane božji otrok. Njegova smrt na križu ima neskočno odrešilno vrednost za vse ljudi vseh časov.

Tako ne govori nobena druga religija. Noben ustanovitelj kake druge religije nikdar ni govoril, da bi bila njegova oseba odločilna za usodo človeštva. Za budiste ni odločilna oseba Bude, važen je le njegov nauk. Podobno so tudi Mohamed ne smatra za srednika med Bogom in

ljudmi, je kvečjemu njegov prerok, po katerem naj bi bil Bog človeštvu dal sveto knjigo koran.

Zaradi te bistvene različnosti od drugih verstev, je krščanstvo tudi popolna vera. Vrednost drugih verstev se namreč meri po duhovni višini njihovih ustanoviteljev in po nauku, ki ga posredujejo. Nekatere imajo vsaj delno dosti zvišen nauk, vse pa imajo tudi mnogo grobih zmot in slabosti. Krščanstvo pa je popolna religija – popolna po svetosti svojega ustanovitelja, ki je sam Bog, popolna po resničnosti in vzvišenosti nauka in končno popolna po sredstvih posvečenja, s katerimi se posvečujejo ljudje.

To pa seveda ne pomeni, da v zgodovini krščanstva ni bilo zmot, slabosti in grehov. Bilo jih je, le da teh temnih strani krščanstva ni krivo krščanstvo, temveč kristjani, v kolikor

niso prav živeli po krščanskem nauku ali pa so ravnali celo v nasprotju z njim. Vse, kar so kristjani dobrega storili v zgodovini – in ni mogoče tajiti, da je tega silno veliko – je učinek vzvišenega Kristusovega nauka, ki so ga ljudje s pomočjo njegove milosti uresničevali v življenju. Vse slabo in zgrešeno ali nismo pravilno umevali Kristusovega nauka ali pa smo se zavestno oddaljili od njega.

Krščanstvo je tudi absolutna religija v smislu, da je Bog v Kristusu povedal vso resnico o sebi, o človeku, o njegovem izvoru in namenu v tisti meri, v kateri jo je Bog hotel človeštvu razodeti. Več o teh najglobljih vprašanih človek ne potrebuje vedeti. Če to sprejme in po tem živi, bo dosegel svoj končni smoter – dokončno in blaženo združenje z njim. Samo v krščanski religiji morejo zatorej ljudje priti do tistega spoznanja, ki ga je Bog človeku hotel razodeti. A tudi nihče ne more doseči svojega končnega namena, če zavestno zavrne Kristusa, če zavestno zavrne krščansko vero.

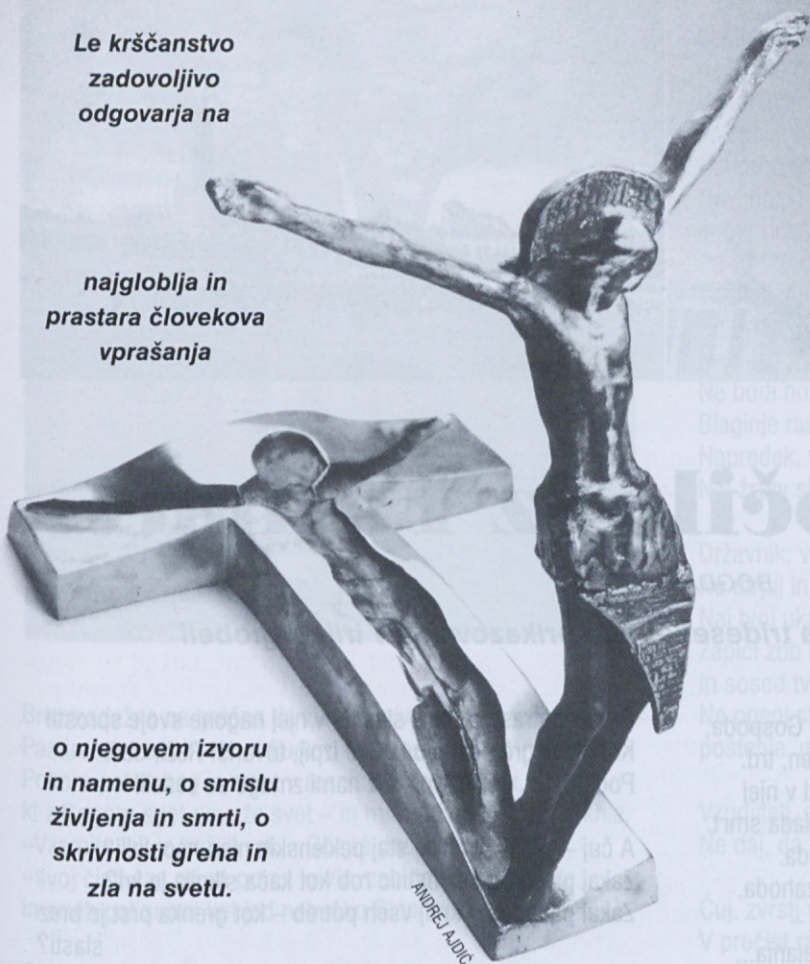
Ni s tem rečeno, da v drugih vrstvih ni nič dobrega. Čeprav so človeškega izvora, torej sad človekovega prizadevanja, vsebujejo vendarle tisto, kar je najvišjega in najlepšega zmogel človeški um povedati o Bogu in o človeku. Ta verstva nam nedvomno pričajo o človekovem hrepenenju po Bogu, o njegovi žejni po resnici in dobroti, o njegovem iskanju Absolutnega in Večnega. Skušajo pač iskati odgovor na najvažnejša in najgloblja vprašanja, ki jim človek išče odgovora, odkar je človek.

Po vsem, kar je bilo do tukaj povedanega, lahko sedaj odgovorimo na vprašanje, ki smo si ga zastavili na začetku: Ali je vseeno, katero religijo imamo ali pa je nasprotno nujno, da izberemo ravno krščanstvo za svojo vero. Odgovor mora biti sedaj jasen: samo krščanstvo je prava vera, ker nam je bila dana od Boga samega, je torej božja po svojem izvoru, medtem ko se vse druge človeškega izvora. Bog jo je namenil za vse ljudi in hoče, da jo tudi vsi ljudje sprejmejo. Bog namreč hoče, da vsi ljudje

**Le krščanstvo
zadovoljivo
odgovarja na**

**najgloblja in
prastara človekova
vprašanja**

**o njegovem izvoru
in namenu, o smislu
življenja in smrti, o
skrivnosti greha in
zla na svetu.**

ANDREJ AJDIČ

pridejo do spoznanja Resnice, hoče, da dosežejo svoj končni cilj, za katerega so bili ustvarjeni, namreč večno srečo pri njem. A hoče, da to dosežejo po Kristusu, njegovem učlovečenem Sinu, ki ga je določil za edinega srednika med seboj in ljudmi in tudi za edinega Odrešenika. Božja volja in božji ukaz je torej, da vsi ljudje postanejo kristjani. To je ponovno izpovedal tudi Kristus sam, na najbolj slovesen način, predno je odšel s sveta k Očetu: »*Pojdite po vsem svetu*« – je naročil apostolom – »*oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu. Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.*«

Dejstvo, da še niso vsi kristjani in morda tudi nikdar ne bodo, nič ne omaja in ne oslabi te absolutne božje volje. Gotovo je le, da se brez lastne krivde nihče ne pogubi in da je edini Odrešenik človeštva Kristus.

Vse drugo – kako Bog rešuje ljudi, do katerih še ni prišel evangelij – je skrivnost, ki nam je Bog ni hotel razodeti. Če je krščanstvo edina 'redna pot' do zveličanja, ima pa Bog gotovo na razpolago mnogo 'izrednih poti', le da nam je prikril, katere so te poti.

Krščanstvo ni le edina redna pot k Bogu, temveč tudi najpopolneje izpolni vsa najgloblja človeška hrepenenja in tudi najbolje odgovori na dramatična vprašanja človeškega življenja. Človek namreč z vso težo svojega bitja teži po Bogu. Rad bi se združil z njim, postal bi rad njegov prijatelj, radi bi ga ljubil in končno bi ga rad tudi videl iz obličja v obličje. To globoko hrepenenje je lastno vsakemu človeku, ker je v bistvu vsak človek religiozen človek. Tako ali drugače vsak človek začuti kdaj v sebi resničnost Avgustinovih besed: »*Za sebe si nas ustvaril, o Bog, in*

nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi.«

Krščanstvo in edinole krščanstvo na najpopolnejši način izpolni to človekovo hrepenenje. Razodeva nam Boga kot Ljubezen, ki se daje človeku, ker ga hoče osrečiti. On sam mu je dal takšno srce, da ga samo neskočna ljubezen lahko popolnoma osreči. Bog človeka vabi k sebi, ker bi se mu rad dal videti iz obličja v obličje. Vabi ga v svojo družinsko intimnost, ko ga hoče narediti za svojega posinovljenca in tako tudi za dediča vsega, kar je njegovega. Da mu to omogoči, je poslal na svet svojega lastnega Sina, da bi po njegovi odrešilni smrti vsi imeli božje življenje v sebi.

Človek hrepeni po veselju, polnosti življenja in sreči. Toda istočasno vzdihuje pod težo vseh vrst trpljenja in še posebej trepeta pred smrtjo. Krščanstvo sicer ne odpravi trpljenja in smrti, a če kristjan sprejme trpljenje in smrt združen s Kristusom, potem je to pot, po kateri ga Kristus vodi »v onostransko glorio«. Tako je sicer res, da je krščanstvo vera križa, a je še bolj vera vstajenja in poveličanja. In ko kristjan trpi pod težo greha, ki se ga z lastnimi močmi ne more rešiti, ve, da najde odrešenje od njega in moč za borbo proti njemu pri Kristusu, ki je nedolžen vzel nase grehe sveta.

Človek hrepeni tudi po bratstvu, ljubezni in miru. Tudi na to človekovo hrepenenje čudovito odgovarja krščanstvo, ki je religija bratstva in ljubezni, ko uči, da smo vsi ljudje bratje med seboj, ker smo pač otroci istega nebeškega Očeta in odrešeni z isto Kristusovo krvjo.

Tako tudi edino krščanstvo zadovoljivo odgovarja na najgloblja in prastara človekova vprašanja o njegovem izvoru in namenu, o smislu življenja in smrti, o skrivnosti greha in zla na svetu. Ta in podobna vprašanja ne najdejo in ne morejo najti v nobenem drugem verstvu zadovoljivega odgovora, ker pač presegajo človeški razum. Le Luč od zgoraj, Kristus, nam je odkril te zadnje resnice, po katerih človek lahko živi in umrje.

13. Naročilo iz Fatime

BOGDAN BUDNIK

Napisano pred 60 leti: za tridesetletnico prikazovanja v irijski globeli

Človeški rod v vrtincu zmot zavrgel pot je do Gospoda,
Razuma luč za pot in ključ izbral si je, uporen, trd.
Bogá za strast prodal je – v past je padel, ki v njej
vlada smrt.

Kot kraljev kralj iz črnih dalj je planil satanov oproda.
Temà za njim kot sajast dim je šla od vzhoda do zahoda.
In zbor držav zajel krvav vrtnec je, poguba klanja –
in zabobnel kot pobesnel prek zemlje plaz je razdejanja...

Vladar pekla sinove zla postavil je na vrh visoki.
»Vse to vam dam kot vir omam, moči! Z viharji zmot in
zmed

iz src Bogá čez prag željá vrzite, osvojite svet!
Iz duš in hiš vrzite križ, zalijte ga s krvi potoki!
In vsak kot bog – trobeč v moj rog – naj gre pod
zmage slavoloki.

Prejmite moč temè – v obroč strasti plaz množic uklenite
in roj plemen in ver kot plen v ograje mojih staj vodite!«

In hlapci zmot so šli na pot in blazno vrgli se na delo.
Kot volčji roj so drli v boj in polastili se držav –
in moč, oblast in volje strast zamenjali za moč postav.
Poslanci zla so v srca vsa zapičili sovraštva želo ...
A Cerkve zid cel, nerazbit stoji in v večnost dviga čelo!
In glej – pekel je zablesnel: »Hurá! Vse strele in puščice,
brat, nanjo vsuj, bij, uničuj in z mrežo ran pokrij ji lice!

Mi s plamenic požarom v nič pognali bomo mrak svetosti
in roj rodov, plemen – okóv, temè oteli za vsekdar!
Naj naša pest iz mrtvih gnezd predsodkov vrže vsako stvar!
Kaj blazen, slep, teman in srep bežiš od nas, od kup
sladkosti?

Razveži strast, omreži slast in v njej nagone svoje sprosti!
Kot glave grč pesti so ... Vrč izpij, tovariš! Reži, deli!
Podiraj, bij, požiraj, pij in z nami zmage se veselil!«

A čuj – zakaj zvodniki staj peklenskih niso napolnili?
Zakaj prek zob čez ustnic rob kot kača siknila je kri?
Zakaj pač hleb – kralj vseh potreb – kot grenka prst je brez
slasti?

In zmage krik, štrleč navpik, zakaj viharji so zlomili?
In biči strel iz črnih žrel – zakaj malike so zdrobili?
Pa krog družin, razbit kot plin, kako da v svet pognan je
zdoma?

O, res, poglej – nič več naprej ne vé človeštvo v kleščah
dvoma.

Glej, Bog je pest zavihtel ... Z mest visokih padli so bogovi!
In stolp krivic, laži prek lic zmečkanih je zgrmel v poraz ...
Temà in laž strup sladkih čaš – razkrinkan zdaj je vaš obraz!
Brez ravnih cest, brez rešnih zvezd strmijo v noč zemljé
rodovi.

A Cerkev, glej, še dlje kot prej in više seza v slavi novi!
Kot nezrušljiv svetilnik vpliv svoj in resnice žar v svet meče,
kažoč iz rev teh dni v svoj hlev, v naročje varnosti in sreče!

O, še je Bog pravičen, strog in še nad zemljo gospodari!
Glej, dvignil bič nad hrbti prič krivičnih je in zbil jih v prah
in v srca spet zasadil cvet ljubezni in svoj sveti strah ...
Pastirce tri – brez zla, laži – izbral je, da svet preustvari,
zdrobi napuh in meč in kruh iztrga laži in prevari ...
Ne bojnih trum zalet, pogum in ne državnikov odloki ...
slap solz in križ, pravic obliž: miru in sreče so poroki!

Brezmadežna na grešna tla zemljé je v Fatimi stopila.
Pastircem trem in vsem ljudem je razodela sklep nebes:
Pokore pot in beg iz zmot v resnico je rešilna vez,
ki z Bogom spet poveže svet – in mir nad njim razgrne krila.
»Vzemite lok iz božjih rok,« Gospá pastirce je vabila;
»svoj čisti čas mi za poraz krivic, zablod svetá žrtvujte
in prvih pet sobot kot jed nebeško Sina mi darujte!«

Gospá nebes rešitve vez ponuja z gradnovega grma,
iz rok krvi, prepek strasti človeštvu kaže pot mirú ...
Odpad in greh drži v pestéh razcvet človeškega rodú ...
Kakó krváv je čas držav, ker bije vanj napuh in trma!
Čuj, v mir odtod rešitve pot ni ne preozka ne prestrma!
O, človek, kdaj se rešiš? Vsaj poskusi, plani v roke božje!
Snop oljčnih vej in križ odslej naj bosta tvojih rok orožje!

Joj, zdajci, glej, se sonce v vsej ogromnosti je zavrtelo,
škropeč kot dež cvetov metež ognjenih rek na vse strani,
drveč navpik na zemljo, v krik poslednje groze, v strah ljudi.
O, ta obroč drveči moč je božja, to je božje delo ...
Kot sneg dišeč, z nebes roseč se zdajci vsuje cvetje belo.
Da Bog do tal pripne drhal uporno in z njo rod človeški
izročil mir kot sreče vir je v roke Materi nebeški.

Zdrsel je čas v nič mimo nas – že tri krvava desetletja,
odkar Srcé nebes Gospé nam dalo je mirú obet.
Pastirce tri je v naše dni postavilo za nov polet
duhá in duš – pa teža ruš tišči kali, rast razodetja.
Še vedno črt razsiplje smrt in mir je v sporih brez zavetja.
Kot rov nabit ta mir je – skrit smodnik je v njem. Ob iskri
prvi
v razletu sil sovražnik cilj svoj izgreši, utone v krvi ...

Lastniki zmag iz srčnih srag spletenih, ki držav mejnike
na hrbtih miz zelenih v ris ste zvili, ki delite mir
in red in kruh – naj vas napuh ne vrže na nasilja tir,
da znova bes ne sune v ples krvav držav med smrtne krike.
Kot moč goré ljudi, možé postavite nam za vodnike!
Nov, boljši red in lepši svet na Skali-Kristusu gradite
in mir držav z vezmi postav poštenja starega zvežite!

Voditelj, čuj, svoj narod kuj in slogi vódi ga v naročje!
Ne prekucuj, ne uničuj postav, ki v njih je božji red!
Ne pihaj v gnev, ne siplji plev in ljuljke z velnico besed!
Ne bodi nož, ne deli mož – razuma in srca sozvočje.
Blaginje rast, ne čast, oblast plodi naj naroda območje!
Napredek, vzpon, razpad, zaton, iz tebe vre, se k tebi steka.
Naj žrtev sled v prostost in rod tvoj narod vodi vek iz veka.

Državnik, veš, kaj moreš, smeš, ko rišeš novih mej obroče?
Ne utrjuj in ne varuj države le z grmado bomb!
Naj tvoj ukaz za zla poraz ne išče truščá bojnih tromb.
Zapiči zob mejnika v drob zemljé kot klic pravice hoče!
In sosed tvoj bo mir s teboj delil brez bojnih trum in toče.
Ne ogenj strel in kri krdel vojaških čuva naj državo –
poštenje, moč resnic, obroč pravic naj dviga njeno slavo!

Vzgojitelj, glej, da z naših vej nam ne ospè se cvet mladine!
Ne daj, da v dno pogube zlo ga pahne – moč peklenških
vrat.

Čuj, zvrsti v roj, poženi v boj ga za Bogá po zmage sad!
V prečist razcvet, v svetel polet naj vzpne se v večnih dalj
višine
in Kristus – vir moči – Pastir bo njen in steber domovine.
Naj mir in boj, svoj križ in znoj po tebi s Kristusom združuje,
naj z Njim in Zanj bori se, Vanj pogreza se in z Njim
zmaguje!

Umetnik, čar lepote, dar podoba večne je Lepote ...
Natakaj zdrav napitek – prav iz vrelca božjega zajmi!
Ne strupa med – resnice sled z rokó nam Stvarniško odstri!
Kot svečenik iz knjig in slik nas vzgajaj, neti žar dobrote!
Duhá ukaz skoz prostor, čas naj dviga te nad oblo gmote.
Ne nizki gon – kreposti vzpon po tebi nas naj k Bogu dviga,
ozarja čar življenja, žar ljubezni in svetosti vžiga!

Vojaštva cvet, ki varnost, red si vzela na svoja močna pleča
in javni mir ko v trd okvir postavil se med moč in meč.
Nekdo vrh vas strmi skoz čas, močnejši, trdo pokoreč
vsak bojni ples, ki zlomi jez mejá, drveč čez tla bobneča.
Ne jeklo bomb, ne kriki tromb udarnih niso ljudstev sreča,
pravična dlan in mir brez ran najboljši varuh je države
in boljša vez držav kot jez topov so božjih ust postave!

In ti, ki čist kot lilij list ves plameniš za večne vzore,
ti svetli zbor, ki zreš navzgor in je Brezmadežna tvoj ščit –

ne glej, ne stoj, čuj, plani v boj in pojdi
se za mir borit!

O, daj, bojuj se in zmaguj z orožjem
žrtev in pokore,

da kot vojščak ves v vencih zmag
duhovnih zvezal boš vse spore,

da zmage dan brez bomb in ran Srce
Marije bo slavilo

in z njo po vas in nas naš čas in lice
zemlje prenovilo ...

Senigallia, 21. maja 1947

ENA ROKA JE STRELJALA, DRUGA JE PREUSME- RILA STREL

13. maja je sveti oče zajtrkoval s profesorjem Lejeune-nom, z njegovo ženo in drugim gostom, potem se je pa mirno in brezskrbno podal na Trg svetega Petra. Med kroženjem po trgu pa je v bližini bronastih vrat streljal nanj Turek Mehmet Ali Agca in ga zadel v trebuh, v desni komolec in v kazalec leve roke.

Nihče ni slutil, da se bo kaj takega zgodilo. Jaz sem stal za sve-

tim očetom, osupel, nisem mogel razumeti. Strelji na trgu so bili oglušujoči, vsi golobi so sfrčali v zrak. Nekdo je streljal, a kdo? Videl sem, da je sveti oče ... Vendar ni bilo opaziti na njem znakov krvi niti ran. Nato sem ga vprašal: kje? On pa mi je odgovoril: v trebuhu. Ali vas boli, sem dodal. Pritrdil je, da. V avtomobilu se je peljal naslonjen name. Od tam smo šli na rešilni avto. Sveti oče je imel zaprte oči, videlo se je, da trpi. Medtem je ponavljal nekatere krajše molitve, zlasti, če se dobro spominim: »*Marija, mati moja, Marija, mati moja!*«

Z nama v ambulanci, ki je vozila hitro in brez policijskega spremljanja, sta bila še dr. Buzzonetti in sestra Camila. Sirena je začela tuliti sto metrov kasneje. Pot, ki se normalno prevozi v pol ure, smo naredili v osmih minutah kljub prometu, kakršen je v Rimu. Sveti oče mi je pozneje povedal, da je bil do prihoda v bolnišnico pri zavesti in da je bil trdno prepričan, da rane ne bodo smrtne.

Iz Poljske je prineslo dvesto Poljakov podobo Čestohovske Gospe. Postavili so jo na tla pred papežev stol, medtem ko so goreče molili.

Operacija je trajala pet ur in dvajset minut. Ranjenčevo stanje so ocenili za kritično. Pritisk mu je zelo padel. Monsenior Dziwisz mu je podelil poslednje olje. »*V začetku je bil preplah, med operacijo se je pa postopoma začelo vračati upanje. Nato smo zvedeli, da ni bil prizadet noben življenjski organ in da je možnost, da ostane*

živ.« Papež je izgubil tri četrte svoje krvi, s transfuzijo krvi pa je dobil virus. Dolgo je trajalo, preden si je opomogel. Pet dni po atentatu je ob spominu na poljski pregovor izjavil: »*Ena roka je streljala, druga je preusmerila strel.*«

V Rimu je bil prav takrat škof iz Fatime. Papež ga je prosil, da bi prišel k njegovi bolniški postelji in mu govoril o Marijinem sporočilu. Naslednjo nedeljo, po Angelovem češčenju, je izročil s posvetitvijo, posneto v njegovi bolniški sobi, vse človeštvo Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Leto kasneje, 13. maja 1982, se je prišel zahvalit Fatimski Mariji, da ga je rešila. Ena od krogel je bila zato vdelana v njeno krono. 25. marca 1984 je opravil skupaj s škofi vsega sveta posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu, kot je to sama prosila, in Rusija je bila kmalu potem osvobojena komunizma brez prelivanja krvi.

13. maja 2000 je odkril v Fatimi, med beatifikacijo pastirčkov Jacinte in Francka, zadnji del fatimskega sporočila, ki je govorilo o trpljenju Cerkve in o »*škofu v belem*«, ranjenem »*z dvema streloma iz ognjenega orožja*«. To sporočilo je bilo po njegovem mnenju napoved atentata 13. maja 1981.

V jubilejnem letu, 8. oktobra 2000, je na Trgu svetega Petra in vpricho fatimskega kipa papež na javni slovesnosti izročil tretje tisočletje prav v varstvo Matere Božje.

Testimonio de Monseñor Stanislav Dziwisz, Reproducido por André Frossard en "N'ayez pas peur", Dialogue avec Jean Paul II. (Robert Laffont, Paris, 1982)

FATIMSKI GOLOBI

Leta 1946 so prepeljali kip Fatimske Gospe iz mesta Bombarral v Lizbono. Med navdušeno množico, ki med vzkljanjem in viharnimi ovacijami sprejema Našo Gospo, kot še nikoli ni bila kje sprejeta, sta tudi prijatelja Carlos in Fernando. Carlos skače od veselja, kot drugi, Fernando se pa z nasmehom ob tem spodtika: »Da se kaj takega dogaja še v dvajsetem stoletju! Da se časti Marijo, razumem, a kar se dogaja tu pred njenim kipom, je že podobno malikovanju, se ti ne zdi?«

Naenkrat zagledata tri golobe, ki se približajo kipu in sedejo drug za drugim k nogam Naše Gospe. Nepretrganih vzkljиков veselja,

ploskanja, streljanja možnarjev ni konca, a golobov vse to ne preplaši. Cvetje pada z neba kot dež, a jih ne moti. Nasprotno, sklonijo glave in razprostrejo krila. Ko postane cvetlični dež še

intenzivnejši, se nežno božajoč še bolj stisnejo h kipu in ostanejo ob njem nepremično.

Tudi v lizbonski katedrali se golobi ne premaknejo z mesta. Dne 6. decembra 1946, se med slovesno mašo eden postavi na vrh Gospejine krone, kot bi bil Sveti Duh. Pri svetem obhajilu, ko se začne obhajanje štirih tisočev vernih udeležencev, se ta obrne proti oltarju, odpre krila in ostane v pozi adoriranja do konca. Množica ga opazuje in občuduje. Fernando ima na rokah punčko, ki se steguje, da bi bolje videla Našo Gospo, in ji pošilja poljubčke.

Maria Siegt N°5 1976 - Compendio Mariano 1978 del Hermano Albert Pfeleger, marista - Prevedel S.S.

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Na nedeljo, ko Cerkev praznuje sv. Trojico, sem bil kot navadno pri sv. maši in je duhovnik pri pridigi povedal, da ne tukaj na zemlji, pa tudi v nebesih ne bomo mogli popolnoma spoznati skrivnosti sv. Trojice. Ali nam ne bo to le nepopolno poznanje božjega bitja v neki meri delalo tudi našo srečo v nebesih nepopolno?

Blaženo gledanje Boga bo odkrivalo nebeščanom božje bitje, toda ne v vsej njegovi globini, kajti človekov razum bo tudi v nebesih ostal omejen. Tega tudi Bog ne more spremeniti, ker ne more človeku, temu po naravi omejenemu bitju, dati neskončno velik razum, s katerim bi mogel Boga popolnoma spoznati. Človeka ne more narediti tako popolnega, kot je on sam. Bo poznal sv. Trojico ne več z

vero, kot je to bilo na zemlji, ampak z gledanjem, a tudi to gledanje ne bo vso večnost moglo prodreti do

popolnega spoznanja Boga, ker je pač Bog neskončno bitje in ga nobeno ustvarjeno, torej končno bitje ne bo nikdar moglo spoznati, kot On je. Samo On sam sebe, torej vse tri osebe, popolnoma poznajo svojo božjo naravo. Zato si blaženi tudi ne bodo želeli spoznati več, kot pa bo to omejenemu razumu možno.

Bodo pa blaženi v Bogu Očetu posedovali vir življenja, v Bogu Sinu samo resnico in v Bogu sv. Duhu sam vir ljubezni. Zato bodo v gledanju Boga – ki seveda ne bo čutno gledanje s telesnimi očmi, ampak zgolj duhovno – našli vso srečo in to za vedno. O tem, da bodo blaženi v nebesih gledali skrivnost sv. Trojice, se je izrecno izreklo tudi cerkveno učiteljstvo na 2. Vatikanskem koncilu: »Duše tistih ljudi, ki umrjejo v milosti, so vzete takoj v nebesa, kjer jasno gledajo Boga iz obličja v obličje, in sicer v njegovi eni naravi in v trojici oseb takšnega, kot On je.« Že mnogo prej pa se je drugo cerkveno učiteljstvo izreklo, da Boga ne bodo videli vsi v enaki meri, temveč v bolj ali manj popolni, skladno s svojimi zasluženji. Božja pravičnost bo vsakemu dodelila takšno mero nebeške sreče, kakršna bo odgovarjala njihovim zasluženjem.

2 - Imam to navado, da se rad in pogosto povračan na že spovedane grehe v strahu, da morda božji pravičnosti s spovedjo in s pokoro še ni bilo zadoščeno. Kaj mi svetujete?

Najprej se vprašajva, katere sadove ali učinke ima vsaka dobre spoved. Osebni učinek spovedi – tukaj mislim le na smrtne grehe - je ta, da se nam odpusti večna kazen in vsaj delno tudi časne kazni. Kar pa zadeva cerkveni učinek, duhovnikova odveza grešnika ponovno vključi v cerkveno občestvo, ko ga znova naredi živega člana Kristuovega skrivnostnega telesa.

Bo pa primerno povedati o tej stvari še kaj več, da se boste še bolj živo prepričali o čudovitih učinkih, ki jih povzroči dobro opravljena sveta spoved. Grešnik resnično s kesanjem, spovedjo in pokoro zadosti neskončnemu božjemu veličastvu in njegovi pravičnosti, ker si takorekoč naredi za svoje zadoščanje našega skupnega brata, učlovečenega Boga, Jezusa Kristusa. Kristusovo zadoščanje ima pa neskončno vrednost, ki je zato tudi ne samo zadostno, ampak celo pre-zadostno za izbrisanje vseh grehov sveta, pa naj bi bili ti še tako veliki in množični. Neizmerno veselje ob tej gotovosti, da je bilo popolno zadoščeno za vse človeške grehe z zadoščanjem Jezusa Kristusa, mora vrniti spovedanemu grešniku polno gotovost odpuščanja in zato tudi poln dušni mir.

Zato ne delajo prav tiste boječe duše, ki se neprestano povračajo k že spovedanim grehom v strahu, da božji pravičnosti še ni bilo zanje zadoščeno. Tak človek bi se kazal nevaležnega in celo nadutega, ker ne bi hotel prav razumeti, kakšen je pravi odnos naših slabosti in naših grehov do neskončnega božjega usmiljenja in njegove pravičnosti. Prepričati se moramo, da Bog v zakra-

mentu sv. pokore odpušča po božje, vse drugače, kot pa odpuščamo ljudje. Če je narava neizprosna in zato, ne odpusti tistemu, ki je prekršil kak njen zakon in zatorej tudi ne pozabi; in če je človek navadno pripravljen odpustiti žalitev in jo redno tudi odpusti, pa vendar redno ni zmožen, da bi jo pozabil. Bog pa nasprotno, odpusti in pozabi; ko odpusti, tudi pozabi. Sam pravi po sv. Pavlu: »Jaz odpuščam njihove hudobije in se ne bom več spominjal njihovih grehov« (Heb 8,12). Za Boga odpuščen greh v njegovih očeh ne obstaja več. Za-

kaj bi ga torej klicali nazaj pred naše duhovne oči, kot da bi pred božjimi očmi še obstajal?

Gre torej za zelo tolažilno resnico, o kateri premalo razmišljamo in tako prav lahko pademo v neko minimalistično gledanje na božje usmiljenje in na učinkovit zakramenta sv. pokore. Učenik božje ljubezni, sv. Frančišek Saleški, takole izrazi ta nauk: »Greh v tem oziru ni takšen kot so dela ljubezni. Dobra dela pravičnega človeka se ne izbrisejo ali

uničijo, če človek nato greši, ampak se samo pozabijo. Medtem pa grešnikov greh izgine s sveto pokoro, ker ni bil samo pozabljen, ampak je bil izmit, izbrisan in torej uničen. Ne oživi z novo storjenim grehom, ker je bil uničen; ga ni več najti.«

Pa še nekaj imejmo pred pri tem zakramentu pred očmi. Zakrament sv. pokore naredi neki prevrat: duša preide od neprave ljubezni do stvari k ljubezni do Boga. In kot posledica tega pride še do druge spremembe, namreč do spremembe od žalosti greha do veselja božjih otrok. Zakrament sv. pokore je zakrament veselja, v nekem oziru še bolj kot pa sv. Evharistija, podobno kot je večje veselje okrevajočega bolnika kot zdravega človeka.

Prilika o izgubljenem sinu nam pa pokaže tudi, da ni šlo le za sinovo veselje ob vrnitvi v očetno hišo, temveč tudi za Očetovo veselje. In drugje pravi Gospod: »V nebesih je večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kot nad 99 pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.« In prilika o spet najdeni ovci ponovi isti razlog za veselje: ovca je bila spet najdena in vrnjena v stajo. Vse to kaže, kot bi se Jezus ne zadovoljil prej, dokler ni svojih poslušalcev prepričal o revolucionarni resnici, o kateri jih je hotel prepričati: Bog je usmiljenje. In je neskončno usmiljenje, ker je neskončna ljubezen.

**KAR SO SPOZNALI
MOŽJE
V TRENUTKIH SVOJEGA
NAJVEČJEGA
RAZSVETLJENJA,
TEGA
KRŠČANSKA VERA
UČI OTROKE.**

Blaise Pascal

OZDRAVELA NA PRIPROŠNJO JANEZA PAVLA II.

*Pričevanje francoske sestre
Marie-Simon-Pierre*

Za obletnico smrti Janeza Pavla II., 2. aprila, so v Rimu objavili pričevanje 46-letne sestre Marie-Simon-Pierre, redovnice kongregacije Sester katoliških porodnišnic, ki je na nerazložljiv način ozdravela od Parkinsonove bolezni.

Gre za dokumente iz škofijskega procesa v zvezi s čudeži, ki jih pripisujejo priprošnji Janeza Pavla II. Redovnica je bila zaposlena v Porodnišnici zvezda (Maternité de l'Etoile) v kraju Puyricard blizu Aix-en-Provence.

Zbolela sem zaradi Parkinsonove bolezni. Takšna je bila diagnoza junija 2001. Bolezen je prizadela vso desno stran telesa in mi povzročala vrsto težav. Bolezen je od začetne faze počasi napredovala, po treh letih se je pa stanje hudo poslabšalo, stopnjevalo se je tresenje, nepokretnost, bolečine in nespečnost.

Z 2. aprilom 2005 se mi je začelo zdravje slabšati teden za tednom, pešala sem od dne do dne. Že nisem mogla pisati – sem levična -, če sem poskusila, pa je bilo praktično nečitljivo. Avtomobila že nisem mogla voziti z izjemo kakšne kratke vožnje. Leva noga se mi je včasih blokiral za daljši čas, da zaradi nepokretnosti nisem mogla šofirati. Poleg tega sem potrebovala vedno veliko časa za opravljanje svojih dolžnosti v bolnišnici. Bila sem popolnoma izčrpana. Odkar sem vedela za diagnozo, nisem mogla gledati Janeza Pavla II. na televiziji; po

molitvi pa mi je bil blizu in sem vedela, da bi razumel, kar sem doživljala jaz. Občudovala sem njegovo moč in korajžo, kar mi je bilo v spodbudo, da se nisem vdala in da sem rada sprejela to trpljenje. Edino ljubezen je mogla dati smisel vsemu temu. Boj je bil dan za dnem, a z mojo edino željo, da ga živim z vero in sprejemem z ljubeznijo Očetovo voljo.

Bila je velika noč 2005. Takrat sem si zaželela videti našega svetega očeta na televiziji, saj sem bila prepričana, da imam zadnjo priložnost za to. Vse dopoldne sem se pripravljala na tisto srečanje (on mi bo pokazal, kaj bo iz mene čez nekaj let). Zame je bilo to tragično, saj sem bila še mlada... A prišlo je vmes nekaj nepredvidenega, da ga nisem videla.

2. aprila 2005 popoldne je bila zbrana vsa redovna skupnost, da se je pridružila molitvi množice na Trgu sv. Petra, ki jo je prenašala francoska televizija pariške nadškofije v živo. Ko so sporočili smrt Janeza Pavla II., se je zame svet podrl. Izgubila sem prijatelja, ki me je razumel in dajal moč, da sem se borila naprej.

Tiste dni sem imela občutek, da sem izgubila nekaj velikega, a bila sem si svesta njegove žive prisotnosti. Na praznik Fatimske Gospe, 13. maja, je papež Benedikt XVI. uradno sporočil začetek postopka za beatifikacijo in kanonizacijo Božjega služabnika Janeza Pavla II. Sestre vseh francoskih in afriških redovnih skupnosti so, od 14. maja naprej, prosile za pomoč Janeza Pavla II. za mojo ozdravitev. Molile so neprestano,

dokler ni prišla vest o ozdravitvi. Tiste dni sem bila na počitnicah. Ob koncu počitniških dni, 26. maja, sem se vrnila v skupnost zaradi boleznijo čisto izčrpana. Če veruješ, boš videla Božjo slavo: ta evangeljski odlomek iz Janezovega evangelija me je spremljal od 14. maja naprej. In 1. junija: »Ne morem več! Moram se boriti, če hočem biti le pokonci in hoditi.« 2. junija popoldne sem šla k redovni predstojnici, da bi me oprostila vseh delovnih dolžnosti. Prosila me je, da bi potrpele še malo, do vrnitve iz Lurdesa meseca avgusta, in dodala: »Janez Pavel II. še ni rekel zadnje besede.«

Verjetno je bil prisoten pri tem pogovoru, ki je potekal mirno in v duhovni ubranosti. Nato mi je dala superiora birome in prosila, naj napišem »Janez Pavel II.« Bilo je ob 17. uri. Z največjo muko sem napisala »Janez Pavel II.« Zaradi takšnih nečitljivih krac sva ostali dalj časa brez besed... Dan je potekel, kot po navadi. Po večerni molitvi, ob 21. uri, sem šla skozi mojo pisarno, da bi se potem vrnila v spalnico. Zaželela sem zgrabiti birome in pisati, kot bi mi nekdo ukazal: »Zgrabi pisalo in piši...« Bilo je ob 21.³⁰. Zdaj je bila pisava neverjetno čitljiva! Začudena sem se ulegla na posteljo. Minila sta točno dva meseca, odkar se je Janez Pavel II. vrnil v Očetovo hišo... Zbudila sem se ob 4.³⁰, presenečena, da sem lahko spala. Vstala sem. Telo ni bilo več razbolelo, izginila je nepokretnost pa tudi v notranjosti nisem bila več ista. Nato sem čutila notranji klic in močno pobudo, da bi šla molit

ZA PREOBRAZBO SRC

JURE VOMBERGAR

pred Najsvetejše. Šla sem v kapelo in molila. Občutila sem globok mir in vedrino. To je tako velika izkušnja, kot skrivnost, ki jo je z besedami težko opisati.

Potem sem, še vedno pred Najsvetejšim, premišljala skrivnosti svetlega dela rožnega venca Janeza Pavla II. Ob 6^h zjutraj sem šla, da se pridružim sestram v kapeli za čas molitve pred sv. mašo. Morala sem prehoditi približno 50 metrov. V tistem trenutku, ko sem hodila, sem se zavedla, da je moja leva roka mahala, da ni bila več nepremična ob telesu. Opazila sem tudi, da sem se počutila lahko in gibčno, kot že dolgo ne.

Med mašo sem bila izredno vesela in razpoložena. Bilo je 3. junija, na praznik presvetega Srca Jezusovega. Ko sem šla od maše, sem bila sigurna, da sem zdrava... »Roka se mi ne tresе. Še enkrat grem pisat.« Opoldne sem nehala jemati zdravila.

Kot je bilo predvideno, sem šla 7. junija k neurologu, ki me je zdravil vsa štiri leta. Tudi on je bil presenečen, ko je ugotovil, da so izginili vsi znaki bolezni, pa čeprav sem nehala z zdravljenjem pet dni pred obiskom. Naslednjega dne je redovna predstojnica naročila vsem našim skupnostim zahvalo in vsa kongregacija je začela zahvalno devetdnevnicico k Janezu Pavlu II.

Prekinila sem z vsemi zdravljenji. Znova sem začela normalno delati, nimam nobene težave za pisanje in šofiram vključno na dolge proge. Zdi se mi kot bi se znova rodila, kot bi imela novo življenje; vse je drugačno kot prej. Danes lahko rečem, da je prijatelj, ki je zapustil našo zemljo, zdaj zelo blizu mojega srca. V meni je povečal željo do adoracije Najsvetejšega in ljubezen do evaristije, ki imata priviligirano mesto v mojem vsakdanjiku.

To, da mi je Gospod dal živeti na priprošnjo Janeza Pavla II., je velika skrivnost, ki jo je nemogoče povedati z besedami... A za Boga ni nič nemogočega. Velika resnica je: »Če veruješ, boš videl Božjo slavo.«

Argentinski časopisi in drugi mediji v Argentini na široko obravnavajo potovanje papeža v Brazilijo. Seveda od njih ni pričakovati kake poglobljene študije o tem. Ker večinoma niso naklonjeni krščanstvu in še manj katoliški Cerkvi, iščejo razne, po njihovem mnenju, nepremišljene izjave in polemične trditve papeža, ugotavljajo, da je navdušenost množic do papeža veliko manjša, kot je bilo pričakovati, očitajo mu 'evrocentričnost', nepoznanje razmer v Južni Ameriki, kjer živi skoraj polovica katoličanov itd. Med drugim se razpisujejo o vplivu teologije osvoboditve na reševanje družbenih problemov v tem delu sveta. Sedanji papež je bil v času svoje kardinalske službe v Cerkvi zadolžen za pravilno tolmačenje Kristusovega nauka in je prišel v konflikt z zagovorniki teologije osvoboditve, ki je imela (in še ima) v Braziliji glavne zagovornike.

Po mnenju teh teologov naj bi bilo krščanstvo primerno za doseganje osebnega stika s Stvarnikom, pa nezadostno za vzpostavljanje pravičnih družbenih odnosov. Zato so se zagovorniki teologije osvoboditve v nedavni preteklosti povezovali s komunisti.

Za nas Slovence je to znana ut-

vara, ki je med drugo svetovno vojno in revolucijo povzročila razdor in kolaps v katoliškem taboru. Vemo tudi, kako se je to končalo: genocid nad katoličani, zvestimi papežu in ljubljanskemu škofu.

Papež Benedikt XVI. se v svojem govoru na začetku zborovanja 5. splošne škofovske konference držav Latinske Amerike in karibskih otokov (CELAM), o teologiji osvoboditve neposredno ni izjavil. Pač pa je govoril o »lahkovernem milenarizmu, ki širi zmotne obljube, ki so mnoge zapeljale v prepričanje, da se bodo z družbenim prevratom vzpostavili pogoji, primerni za človeka vredno življenje.«

Raymundo Damasceno Assis, nadškof v Aparecidi, trdi, da je »vključeno v učenje Cerkve vse pozitivno, kar je prinesla teologija osvoboditve. Danes že ni v Cerkvi nikogar več, ki bi iskal družbene spremembe v revoluciji. Gre za preobrazbo src, ki bo, če je iskrena, imela za posledico spremembo družbe.« Podobno se je izjavil tudi Andrej Stanovnik, sin slovenskih staršev, argentinski škof v mestu Reconquista v provinci Santa Fe, glavni tajnik CELAM-a in 5. škofovske konference, in dodal: »Predstavniki teologije osvoboditve bodo tudi navzoči na tej konferenci.

Nismo našli bistvenih nasprotovanj, obstajajo sicer odtenki, a ti vedno predstavljajo obogatitev.»

Leonardo Boff, uporni brazilski teolog in eden od predstavnikov omenjene teologije, pa je med drugim izjavil, da je Cerkev, ki jo predstavlja papež Benedikt XVI. »avtoritarna, srednjeveška in neobčutiljiva za demokratske pravice. Predstavlja zadnji branik konzervativizma in patriarhalnosti. Papež se ne zaveda,

da več kot polovica Cerkve živi v tretjem svetu.« Res je, da je Boff opustil duhovniško službo, a njegove trditve verjetno še vplivajo na mišljenje marsikoga iz skupine 'liberacionistov'.

Istočasno, kot je zasedala škofovska konferenca CELAM-a, so v mestu Pindamonhangaba pripadniki teologije osvoboditve organizirali latinskoameriški teološki seminar. Tiskovni referent CELAM-a

je pojasnil, da omenjeni seminar ni alternativa konferenci. »Udeleženci seminarja niso v nasprotju z nami. Ko bodo končali svoje zasedanje, bodo poromali v svetišče v Aparecidi.«

Želimo si, da bi škofovska konferenca, ki razpravlja o prihodnosti Južne Amerike, upoštevala smernice papeževega nastopnega govora in pripravila pot, po kateri bi ljudstva tega dela sveta hodila v zvestobi Kristusovemu nauku.

Zgodba o prihodu apostola Petra v Rim

V času cesarja Klavdija, leta 42 po Kr., je nek popotnik, prašen in do smrti utrujen od dolgega pota, prišel do vrat mesta Rima. Nek rimski filozof, ljubitelj novosti, je začuden opazoval obleko tujca ter njegov resen in moder obraz, tujca nagovoril in navezal z njim naslednji razgovor:

Filozof: Tujec, odkod prihajaš. Katera je tvoja dežela?

Peter: Prihajam z Vzhoda in pripadam ljudstvu, ki ga vi prezirate in ki ste ga zato tudi izgnali iz Rima. Moje sonarodnjake ste pregnali na ono stran Tibere. Sem Jud po narodnosti, rojen v Bet-sajdi, v Galileji.

Filozof: Kaj te je privedlo v Rim?

Peter: Prihajam v Rim, da odpravim češčenje bogov, ki jih vi molite in da vas seznanim z edinim pravim Bogom, ki ga vi ne poznate. Prišel sem k vam, da ustanovim med vami neko novo vero, edino pravo, edino božjo vero.

Filozof: To je pa zanimivo! Hočeš nam torej govoriti o nekem novem Bogu, uvesti neko novo vero? Podvig je v resnici velik! Toda, kdo pa je tisti Bog, o katerem

govoriš?

Peter: Je to Bog, ki je ustvaril nebo in zemljo, en sam Bog v treh osebah: Oče, Sin in Sveti Duh. Bog Oče je poslal na svet svojega edi-

nega Sina, Jezusa Kristusa, ki je postal človek, ne da bi prenehal biti Bog. Kot človek je bil najprej tesar v neki majhni vasi, v Nazaretu. Živel je revno, in še mlad je umrl na križu v Jeruzalemu, da je tako zadostil za grehe vsega sveta, a je tretji dan vstal od mrtvih. Kot Bog ima vso oblast v nebesih in na zemlji. Pošilja me k vam, da vam povem, da vsi bogovi vašega cesarstva niso drugega kot lažna božanstva, ki jih je k vam prinesel hudobni duh. On je edini pravi Bog, ki ga mora ves svet kot takšnega priznati in moliti.

Filozof: Pri Jupitru, se vidi, da se ti meša!... Ti bi rad podrl oltarje na čast našim bogovom, ki so dali nam Rimljanom oblast nad celim svetom, da bi namesto njih častili nekega križanega Boga. Se je sploh mogoče zamisliti kaj bolj norega in brezbožnega?

Peter: Ne, ne meša se mi. V kratkem času bodo vaši templji le še kup razvalin in v Rimu boste častili enega samega Boga, Boga, ki je bil križan v Jeruzalemu.

Filozof: In kaj nam prihajaš oznanjati s strani tako čudnega Boga? ... Gotovo kakšno zelo preprosto, lahko in udobno vero, ko že hočeš nadomesti z njo vero cesarstva.

Peter: Vera, ki jo jaz oznanjam se zdi ljudem kot nekaj blaznega. Zahteva od razuma, da veruje v nedoumljive skrivnosti in od srca, da kroti vse svoje strasti. Obsoja vse grehe, ki imajo svoje templje v tem mestu. Zahteva gojitev

tudi najtežjih kreposti: čistosti, ponižnosti, ljubezni, spokornosti.

Filozof: In kaj obljubljaš tistim, ki sprejmejo tvojo vero?

Peter: Tukaj na zemlji bodo morali prenašati stalne duhovne boje, odpovedi in vseh vrst trpljenja. Pripravljani morajo biti žrtvovati vse, celo svoje življenje prej kot pa odpasti od svoje vere. A v nebesih, po smrti, jim pa obljubljam prestol slave – lepši kot so vsi prestoli sveta.

Filozof: Če se Rimljani odpovedo sladnostim tega sveta in se oprimejo tvoje tako zahtevne vere; če zamenjajo sedanje dobrine za prestole, ki jim jih ti obljubljaš nad oblaki, bom tebe imel malo manj kot za Boga.

Peter: Jaz nisem nič sam od sebe, a tisti, ki me pošilja, je vse-mogočen. V njegovem imenu prihajam oznanjat vsem narodom to novo vero in jo uvesti na vsem svetu.

Filozof: Pri vseh mojih bogovih! Še nikoli noben človek ni sanjal o čem tako vzvišenem... Ustanoviti takšne vrste vero nič manj kot v Rimu, središču civilizacije in luči! Hoteti, da bomo Rimljani začeli moliti nekega križanega Galilejca! Če to ni blazno, kaj naj potem bo?! Kdo si ti, da sanjaš o čem takem?

Peter: Vidiš tamle na bregu one ribiče? To, vidiš, je moj poklic. Preživel sem večji del svojega življenja tako, da sem popravljal ribiške mreže in lovil ribe v majhnem jezeru v moji deželi.

Filozof: Katera sredstva imaš, s katerimi hočeš svetu vsiliti svojo zamisel? Imaš morda več in bolj pogumnih vojakov, kot jih ima rimski cesar?

Peter: Nas je dvanajst in smo razpršeni po vsem svetu, med vsemi narodi in moj Bog mi je prepovedal uporabljati silo. Poslal nas je kot ovce med volkove. Nimam drugega orožja kot tale lese- ni križ...

Filozof: Potem imaš pa gotovo velike vsote denarja, s katerim si hočeš pridobiti učencev?

Peter: Nimam ne zlata ne sre-

bra. Na svetu nimam drugega kot to obleko, ki jo imam na sebi.

Filozof: V tem primeru pa najbrž računaš s svojo zgovornostjo. Koliko časa si se učil pri velikih govornikih v Atenah ali pa v Aleksandriji, da boš sedaj s svojo zgovornostjo prepričeval ljudi o svoji novi veri?

Peter: Ne poznam nobene govorniške umetnosti. Edina šola, v katero sem hodil, je bila tesarska šola mojega Učenika in ne poznam drugega kot vero, ki me jo je On učil.

Filozof: A potem misliš, da ti bodo cesarji, visoki državniki, provincialni guvernerji, bogataši in modrijani pomagali pri oznanjevanju tvoje nove vere?

Peter: Ne, vse svoje upanje stavljam na Boga. Kako naj bi računal s cesarji, guvernerji in bogataši? Jaz govorim bogatašem naj prezirajo svoje bogastvo, modrim, naj podvržejo svoj razum verskim skrivnostim, in cesarju, naj se odpove časti Velikega Duhovnika in naj sprejme naročila tistega, ki me pošilja.

Filozof: Če je tako, potem je prav lahko predvideti, da bodo vsi proti tebi. Kaj boš pa naredil, ko se bo to zgodilo?

Peter: Umrl bom na križu, kot mi je moj Učenik napovedal.

Filozof: Od vsega, kar si povedal, je to še najbolj neverjetno. Tujec, tvoj načrt je prava blaznost... Te pozdravljam!

Rimljan odhaja, medtem ko govori sam s seboj in pravi: "Ubogi blaznež. Škoda, da je ta Jud zgubil glavo, ker daje vtis spoštovanja vrednega človeka".

Peter poljubi svoj leseni križ in začne hoditi po Rimu. In v Rimu kljub filozofom, kljub cesarjem in poganskim duhovnikom razširja vero Jezusa Kristusa. Doseže, da ti ponosni Rimljani začno moliti nekega križanega Juda. Prepriča pohotne, da začno gojiti spokornost in napolni grešno mesto z devicami. Nevedni ribolovec dokaže resničnost Kristusovega nauka tako popolno, da so tisti, ki ga

sprejmejo, pripravljani prelitati svojo kri v njega obrambo.

Nekaj let pozneje Peter umrje na križu, o katerem je pridigal. Njegova smrt je naredila Rim za sedež Cerkve, ki jo je v rimskem cesarstvu razširjal. Po njegovi mučeniški smrti sedež, iz katerega je širil Kristusovo vero, nikdar več ni ostal prazen. Skozi tristo let so rimski cesarji krvavo preganjali novo vero, a dvaintrideseti naslednik Petra krsti tedanjega rimskega cesarja in ustoliči križ na palači rimskega cesarja.

Ni bil to čudež?

TAKRAT

FRANČIŠKA REJA

Ob Srebrni reki
mesto Dober zrak.
Tjakaj namenili,
brezdomci, smo korak.

Videli smo reko.
Prav nič srebrna ni.
Rije, dela blato*,
počasno se vali.

Mesto Buenos Aires
narobe ima imé.
Zrak, ki v njem se diha,
pljučem je gorje.

Ampak vse to skupaj
zares nič važno ni.
Važna je **svoboda**,
v katero smo prišli.

*«Rije, dela blato» - Río de la Plata. Ne vem, kateri slovenski šaljivec si je izmislil ta posrečen sinonim.

(Pripomba avtorice
sinu Andreju)

FRANČIŠKA REJA, roj. Roš (Konec)

Monigo

Ko so prišli v taborišče, so jim odkazali prostor v velikem salonu, jim prinesli rjuhe in tako so postali begunci med begunci. Frančiška se je kar oddahnila: »Zdaj smo tam, kjer smo hoteli biti!« Mirno je spala in tudi otroka sta se ves čas dobro zadržala. Tu so ostali, tu so poslej drugi skrbeli zanje. Dali so jim prazne konzerve z ročaji iz žice, da so z njimi hodili v kuhinjo po hrano. V taborišču so se privadili na vse. Ni jih motilo, če so spali na tleh, brez blazine, brez odeje. Imeli so organizirano šolo in tudi versko življenje, saj so bili med njimi tudi duhovniki. Cvetka je v prvi razred začela hoditi v Rovtah, končala pa že v taborišču. Ni izgubila nobenega šolskega leta. V Rovtah je prejela tudi že prvo sveto obhajilo. Andrej je bil mlajši, zato še ni hodil v šolo.

Senigallia in Servigliano

Iz Moniga so pozneje prepeljali begunce skozi Forli v Senigallio ob Jadranskem morju. Senigallia je bilo lepo mesto, imenovano 'ogledalo morja'. Prišli so na noč, tako da niso videli ničesar. Šele zjutraj, ko se je zdanilo, so zagledali morje. Jadransko morje je lepše kot Atlantski ocean ob argentinski obali. Jadransko morje je prozorno, mirno, ima široko plažo. Tam so se otroci naučili plavati. Hrane so imeli dovolj. V Senigalliji so bili begunci dalj časa kot v drugih taboriščih.

Iz Senigallije so šli v Servigliano, ki je bil med hribi. Tu niso bili dolgo časa.

Barletta

Iz Servigliana so šli na jug Italije, v Barletto. Do tedaj niso bili lačni, včasih so lahko dajali od svojega tudi Italijanom. V Barletti pa so bili glede hrane na slabšem.

Nekega dne so prišli v taborišče

uradniki mednarodne organizacije za begunce z namenom, da jih popišejo in zapišejo, kam bi si želeli izseliti. Vsakdo je imel možnost povedati imena treh držav, v katere želi emigrirati. Frančiška je zapisala Argentino, kajti tam je imela dva svaka in dve svakinji. Eden je bil Francisco, poročen s Španko, drugi pa Antonio, poročen s Slovenko, Lino. Frančiška si je dopisovala s Franciscom, zato je zapisala najprej Argentino. Na drugem mestu je zapisala ZDA, kjer je imela teto. Tudi z njo je bila v pisemskem stiku.

Rejevi trije so prišli v Argentino s Potnim listom Rdečega križa.

Čez nekaj časa so prišli uradniki IRO in sporočili: tisti, ki so se odločili za Argentino, bodo odpotovali. Dobili so potne liste in se odpeljali v Neapelj, da so se vkrcali na ladjo Santa Cruz. Kakšno spremembo so doživeli na ladji po treh letih taborišč! Vsak je imel svojo posteljo z blazino, z rjuho, z odejami, jedli so s prtički, s priborom, stregli so jim strežaji! Ladja se je ustavila na Kanarskih otokih, kjer so prvič videli črnice in banane. Ko so prišli do ekvatorja, so imeli na ladji lepo slovesnost. Opozorili pa so jih, naj se zaradi sonca ne zadržujejo na palubi, ker je pripekalo navpično in bi jim moglo škodovati. Po 21 dneh so zagledali Brazil in doživeli krasen pogled na Rio de Janeiro, ki je spominjal na paradiž. Tudi v Brazilu so se ustavili, ladja je morala izložiti in naložiti tovor. Videli so spet črnice in veliko novega. Nadaljevali so vožnjo do Argentine in se marca 1948 izkrcali v pristanišču Retiro. Nov transport nekdanjih beguncev je nekaj dni polnil 'Hotel de Inmigrantes'. Ko so opravili registracijske obveznosti, so se 'novonaseljenci' podali na ogled pristaniške okolice argentinskega glavnega mesta.

V Argentini

Potem ko so jih fotografirali in zapisali njihove osebne podatke, so dobili argentinsko osebno izkaznico, 'Cédula de identidad', in jim rekli: »Zdaj ste svobodni, lahko greste, kamor hočete.« Gospa Reja je imela svaka Francisca in Antonia. Prvi je bil brez otrok, drugi pa je imel dve hčerki. Francisco in njegova žena Maria, Španka, sta jih odpeljali na svoj dom. Novodošli sorodniki seveda niso znali govoriti špansko, njihov prevajalec je bil Frančiškin svak Francisco. Njegova žena Maria je delala pri znani argentinski družini, v hiši bogate pa tudi verne družine Martínez de Hoz

(pri stricu kasneje znanega ekonomskega ministra) v tako imenovanem okraju 'Palermo Chico' (Calle Cavia 3017, med avenijama Figeroa Alcorta in Del Libertador). Gospodar je bil don Miguel, žena pa gospa Chela. Njun sin Miguelito se je poročil z Moro Hileret, ki mu je rodila deset otrok. Vsi so živeli v tej veliki palači z vsemi svojimi strežniki vred. Svakinja Maria je bila tam v službi kot "dama de compañía". Gospa Chela jo je pošljala v mesto nakupovat, kadar je kaj potrebovala. Drugače je pa krpala perilo, saj je znala lepo šivati. Maria je prosila gospo Chelo, če sprejme Frančiško za služkinjo. Gospa jo je sprejela, da je postala služkinja, 'con cama adentro'.

V palači družine Martínez de Hoz

Za Frančiško je bilo to novo, posebno doživetje. Samo eno popoldne v tednu je bila prosta. To je bilo zanjo najhujše. Če je imel kdo od uslužbencev kakšno potrebo izven tistega popoldneva, je moral prositi za dovoljenje. Njihova hiša je bila cela palača. Tudi pohištvo in oprema je bila te kategorije, da ne govorimo o tepihih in to v tistem času. Kljuke vrat so bile pozlačene. Tisto je morala čistiti Frančiška. Nekega dne se je počutila tako slabo, da ni mogla niti misliti. Pozneje je ugibala, če takrat ni imela prenizkega pritiska. Člani družine Martínez de Hoz so bili zelo dobri. Imeli so veliko služinčadi, a so jedli vsi isto jed kot domači. Pri njih ni bilo nikoli nobenega praznovanja. Za večerjo so bili vsi doma in potem niso šli več ven. Tudi služinčad, kadar je imela prosto popoldne, je morala biti ob določeni uri doma, če ne, se je znašla pred zaprtimi vrati. Vsako nedeljo so šli k sveti maši v cerkev San Martin de Tours. Gospo Chelo je hodil občasno spovedovat in obhajati župnik na dom. Kajti gospa je bila dolga leta bolna, v postelji.

Cvetka in Andrej v zavodski šoli

Otroka nista znala špansko. Kadar je mama Frančiška obiskala Cvetko v kolegiju, so sestre pohvalile Cvetko: "Kako je pridna!" Bila pa je pridna, ker ni znala govoriti. Ko se je naučila jezika, je bila tudi ona klepetava. Najbolj komično je bilo slišati Cvetko, kako je uporabljala besedico "che" v občevanju s komerkoli, pa naj bi govorila s samim predsednikom države. Bila je pridna, ker se je učila in ni zaostajala za drugimi. V tem nunskem kolegiju je končala osnovno šolo. Tudi Andrej je bil gojenec kolegija, toda on se ni mogel zživeti, zato so svetovali gospe, naj ga vzame od tam.

V času počitnic je nastalo vprašanje: Kam z otrokoma? Gospo Chelo so vprašali, če bi smela iti otroka z mamo Frančiško v Chapadmalal (letoviški kraj med Mar del Plato in Miramarom), kamor so hodili na počitnice. Mlada gospa Nora, ki je imela otroke in veliko oblekic za likati, je bila takoj za to. Slišala je, da Cvetka rada lika, zato je prepustila to delo njej in ga ji tudi plačala. Pri družini Martínez de Hoz so imeli navado, da so za velikonočne ali božične praznike vsakemu uslužbencu dali darilo. Pa ne samo tistim iz Buenos Airesa, ampak tudi delavcem, ki so v Chapadmalalu skrbeli za konje, za krave, za vrt. Vsak je prejel svoje darilo. Gospa je imela seznam vseh in ni nobenega izpustila.

Kako so se učili tukajšnjega jezika in navad

Kako so se naučili španskega jezika? Otroka v šoli, ker sta bila med špansko govorečimi, mami Frančiški pa je prva pomagala gospodinja, Čehinja, ki je prav

tako znala malo nemško, kot ona. Na ta način ji je dajala naročila. V salonu pri družini Martínez de Hoz je bila miza polna dnevnikov. Vsak dan so dostavljali vse časopise. Frančiška je začela brati najprej naslove z velikimi črkami in se vsak dan naučila nekaj novih besed. Tudi njej je pomagalo, da je bila med ljudmi, ki so govorili samo špansko.

Včasih je brala na prvi strani časopisa z velikimi črkami: Gool de Racing, ali gool de Boca. Takrat se je gospa spomnila na Evropo. Tam ni bilo človeka, ki ne bi trpel zaradi kakega vzroka, tukaj je pa najvažnejše gool! To ji ni šlo v glavo. Kadar so se vsedli h kosilu, so porezali vso maščobo, pri kruhu pa odstranili sredico. Frančiška je imela vtis, kot da so več hrane vrgli proč, kot pa pojedli. To je opazovala ona, ki je prišla iz lačne Evrope, kjer je bilo toliko potreb! To ji ni šlo v glavo. Tega ni pozabila, čeprav se je tudi ona kmalu privadila tukajšnjemu načinu življenja.

Več tukajšnje hrane, zelenjave in sadežev ni poznala. Kadar so jim postregli z batato, je mislila, da jedo zmrznjen krompir. Batate sploh ni poznala, pa tudi ne palte, ne jajčevca (berenjena). Ko je Frančiška hodila k maši, je hodila mimo prodajalne s sadjem in zelenjavo in videla grenivke, ki jih ni poznala. Šla je v prodajalno in s prstom pokazala, da bi rada kupila eno grenivko. Ko je prišla domov in jo pokusila, se je nakremžila in rekla: Kako zanič! Hotela je jesti pomarančo!

Ko je nekoč obiskala svaka Franciska, ga je prosila, naj ji pripravi palto. Videla je, kako so za gospo Chelo pripravljali palto kot kakšno specialiteto. Zato si jo je zaželela tudi ona. Šla je na trg in

Praznovanje 90-letnice gospe Frančiške se je začelo v cerkvi, nadaljevalo pa v farnem salonu. *Desno:* Zadnja fotografija gospe Frančiške s člani farnih skupin župnije San Cayetano v Rio Cuarto.

kupila tri kilograme palte. Ko je prišla domov in jih razpolovila, so bile brez velike peške. Namesto palte je prinesla jajčevce. Iz tistih let je znanih več smešnih anekdot. Neka Slovenka, ki je šla k mesarju, da kupi telečje meso, je prosila: "Por favor, medio kilo de ternura!" Hotela je kupiti telečje meso, špansko ternera, prosila pa je pol kile nežnosti, špansko ternura. Koliko anekdot doživi, kdor pride v državo in ne ve nič o njej! Počasi se je navadila španskega jezika in spoznala tudi način hranjenja. Pri družini Martínez de Hoz je ostala osem let. Leta 1958 so se Rejevi trije prvič selili v svoje stanovanje v Villa Luro. Takrat so se počutili zadovoljne, ker so prvič v Argentini imeli svoje stanovanje.

Rejevi so prišli v Villa Luro leta 1958. Po šestih letih so se preselili v Morón. Istega leta se je poročila hčerka Cvetka in se nato z možem preselila v Córdoba. Gospa Reja se je preselila k hčerki v Río Cuarto konec leta 1970. Njeno življenje v tem mestu je na kratko opisala njena hčerka.

Moja mama

Teresa (Cvetka)

Mama je živela z nama več kot 30 let. Od nekdaj je bila drugačna od drugih ljudi. Majhnim otrokom je bila babica, ki je znala pripovedovati pravljice in jih nagovarjati, da so risali. Izmišljevala si je pesmice in jim seveda govorila tudi o Bogu.

Kmalu potem, ko se je preselila k nam v Rio Cuarto, kjer imamo zdaj župnijo San Cayetano, je začela delati za cerkev, za faro. To je postalo zanjo najvažnejše. V začetku so ljudje

je prispevali prostovoljne darove za cerkev, potem pa je ona, skupaj z drugimi ženami, prevzela skrb, da je pobirala mesečne prispevke. Ob drugih priložnostih 'so nosile Marijo' po hišah, tam molile rožni venec in pele. Za to je bila vedno navdušena. Obiskovala je bolnike v mestnem okolišu, enkrat na teden pa tudi v bolnišnici. Vedno je imela zanje kakšno malenkost, če ne drugega pa dobro čtivo. Pozneje je postala tudi izredna delilka obhajila. Tega je bila izredno vesela.

Kadar hodim po ulicah našega mesta, srečam neverjetno veliko ljudi, ki mi govorijo o njej. Vsak ima kakšen razlog, da izrazi svojo hvaležnost. Mama je veliko molila in cele ure presedela pred Najsvetejšim. Vedno je bila avtentična kristjanka in v srcu brez zle misli o bližnjem. V vseh letih je enkrat nisem slišala slabo govoriti o nikomer, pa je poznala mnogo ljudi in njih življenje. Bila je veselega, vedrega značaja in ni ji 'ušla' najmanjša stvar v naši župniji. Ko je bila mlajša, je vedela celo, kaj se dogaja po drugih cerkvah našega mesta.

Zelo rada je brala. Po pošti se je učila esperanto, da se je dopisovala z osebami drugih provinc v tem jeziku. Bila je izredno priljubljena med ljudmi naše mestne četrti. Skoraj vsako leto je praznovala svoj rojstni dan v župnijskem salonu v krogu mnogih faranov. Minila pa so leta in mama je začela pešati. Do svojega 89. leta se je udeleževala še vsega. Pripravljala je oltar za sv. mašo, zapisovala sv. maše, ki so jih ljudje naročali za svoje umrle, itd. Polagoma pa so ji začeli odvzemati delo, ker je imela že toliko let. Nič več ni mogla pripravljati oltarja, ne

nositi sv. obhajila bolnikom. Mislim, da je zato trpela, čeprav se ni pritoževala. Za njen 90. rojstni dan so ji pripravili slovesnost, na kateri sva bila tudi brat Andrej in jaz s svojima družinama. Med praznovanjem je mama dobila preinfarkt. Čeprav se je počasi popravila, od takrat naprej ni bila več tista, kakršno smo poznali.

Vsak dan je šla zjutraj k maši in popoldne k rožnemu vencu, pa četudi se je bližala nevihta, če je bilo mrzlo ali vroče! Več pa že ni mogla. Zelo ji je upešal vid, da ni več brala, tudi slišala je slabše in imela problem z ravnotežjem pri hoji, da je hodila počasi in s palico. Od takrat naprej je posvečala ves dan molitvi. Zmolila je do tri rožne vence na dan. Vsak dan je prejemale obhajilo, če sama ni mogla v cerkev, so ji ga prinašali na dom.

Vsakdo je lahko videl, kako peša. Zdravnik je dejal, da je to normalno za njeno starost. Njen organizem je bil dotrajan. Izpolnila je 94 let. Nikoli nismo mislili, da bo to zadnji rojstni dan. Umrla je brez najmanjšega trpljenja in v nekaj urah, 5. junija 2004. Tistega dne je vstala, kot vedno, bila pri kosilu, si privoščila 'siesto', malico s čajem, in potem se je vsedla, kot vedno, z rožnim vencem v roki, katerega ni izpustila niti takrat, ko jo je odpeljal rešilni avto, niti v sobi za intenzivno nego. Mislim, da nas v tisti sobi že ni poznala več. Mama si je izbrala upepelitev, zato je bilo 6. junija 2004 njeno telo upepeljeno. Njen pepel počiva doma, njena duša pa je tam, kjer je želela biti, pri Bogu. V življenju nisem poznala druge osebe, ki bi tako ljubila in zaupala v Boga!

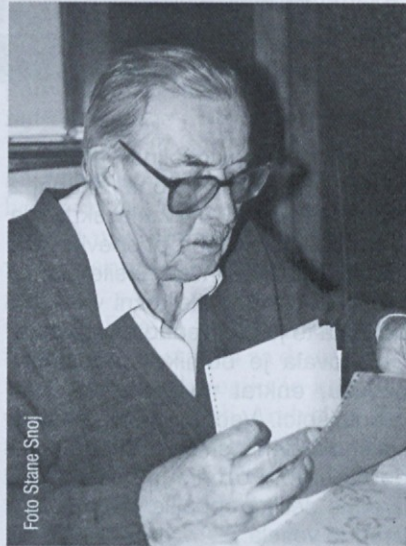
BABICA, POVEJ!

FRANČIŠKA REJA

"Babica, povej, odkod v Argentino si prišla? Pravijo ti 'extranjera', torej nisi tu doma?"
"Iz Slovenije, otrok, z onkraj morja sem prišla, daleč bela je Ljubljana, kjer bilá sem res domá. Veš, pa se mi večkrat sanja, da spet hodim po Ljubljani; vsa zamaknjena jo gledam, plavam v blaženi omami. Srce, kakor goba suha, željno srka sliko mesta, jo pogreza prav globoko v dušo, kakor žejna brezna. Nepozabno mesto belo! Sedež naše domovine! Ljubi kraj moje mladosti, ki mi polni vse spomine! Ena misel me tolaži: v zadnjem hipu na tem sveti, duh, v preblisku, domovino spet bo videl, smel objeti."
"Za nobeno reč na svetu jaz že ne bi storil tega, da bi se kot ti odtrgal od domačega mi brega. Babica preljuba moja, daj, povej mi, le zakaj zapustila si deželo, ki jo ljubiš še sedaj?"
"Več kot domovina ljuba vredna je prostost duhá. Da bi živel v tej prostosti tudi ti, sem sem prišla. Vendar ne smeš pozabiti, da po babici i ti, rojen že pod Južnim križem, popek naše si krvi. Ko boš ljubil Argentino, ljubi tudi naš zaklad, našo zemljico slovensko, če imaš me, vnuček, rad!"

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (9)

Pilot – padalec – Brash

Vsoboto, 18. novembra 1944, sem se s kolesom peljal v 16 km oddaljeni dom, da obiščem družino. V nedeljo dopoldan po maši smo se zbrali prijatelji, ko zagledamo dve ameriški letali, leteči nad železniško progo, kjer so bile lokomotive, ki so jih navadno ob zračnih napadih odpeljavali iz Ljubljane na varno. Na bližnjem letališču je bila pripravljena protiletalska obramba. Letala so obstreljevala lokomotive, Nemci pa letala. Zadeto je bilo eno letalo, ki je goreče začelo padati v smeri proti Savi. Brat Rudi in več fantov so na kolesih odbrzeli v ono smer iskat in reševati pilota. Na kraju padca blizu reke so našli padalo, očala in pilotovo kapo. Letalo pa je padlo na drugi breg.

Istočasno pa je 2 km niže ob Savi Franc Stele tudi opazoval padanje gorečega letala. Hitel je ob reki navzgor in srečal pilota. Pospremil ga je na svoj dom z

mlinom, mu nudil prvo pomoč, postrežbo in počitek.

Stele je hitel v Zalog na postojanko, ki ji je bil poveljnik, in po telefonu obvestil Rudija, naj pride ponj. Rudi z motorjem, Matevž Roessman in njegov brat Uroš, bolničar, pa s kolesoma pohitijo na Steletovo domačijo. V poznem mraku pripelje Rudi padalca na moj dom. V ponedeljek smo poklicali zdravnika dr. Janeza Janeža, ki je prišel v spremstvu nekega še drugega mlajšega in tudi Uroš ter bolničar Brandstetter, ki so mu zavezali opekline na vratu, obrazu in na rokah. Na mojem domu je ostal štiri dni in pol v oskrbi žene Minke, kratkočasil pa se je s hčerkama. Zadeva je bila dokaj nevarna, ker so Nemci pilota vztrajno iskali. Tem se je Rudi ponudil, da bi jih spremljal in vodil, češ da pozna te kraje. Odšli so proti Savi, delali hišne preiskave pri dveh mlinarjih. Rudi je gospodarjem svetoval, naj vojakom postrežejo, posebno z žganjem. Prišli so tudi do Steletovih, kjer so jih pogostili in dali pijačo. Po neuspelem iskanju so se dobre volje odpravili nazaj v Polje in Ljubljano, kjer pa so Nemci pritiskali na naš glavni štab, na Krennerja, naj pilota izročimo. Krenner je po telefonu ponovno zahteval izročitev pilota, češ da trdijo, da je v Polju.

Leto brez sonca

MARKO KREMŽAR (32)

EPILOG II

Nujno je bilo preskrbeti prevoz v sanatorij zaradi opeklin pa tudi zaradi nevarnosti za nas in zanj. Nasproti moje hiše je bilo nemško protiletalsko gnezdo. Ljubljana je bila obdana z visoko žično ograjo, prehodi po cestah pa so bili zastraženi.

Pilot se je imenoval Mavric A. Brash, kapitan, visok, 25-leten, svetlih las, profesor telovadbe. Pokazal mi je svoje listine, med njimi navodilo, naj se v primeru nesreče skuša predati četnikom, ne partizanom. Znano nam je bilo, da so partizani ujetje pilote izropali in pobili. Pogovarjala sva se mešano in z znaki.

Končno smo pripravili prevoz, najeli voz »zapravljivec« s konjem in Brasha preoblekli v domobranksko obleko. Na bloku, kjer je bila kontrola za prehod, so bili Nemci, ki so odhajali na obhode, sicer pa je bila straža domobrankska. Voz in konja je vodil Rudi, spremljal pa bolničar Uroš Roessman. Pred blokom sta pilot in Uroš izstopila, šla do železniške proge, tam šla na notranjo stran ograje in se vrnila na cesto, kjer ju je čakal z vozom Rudi. Srečno so se pripeljali do Leonišča, kjer jih je pričakoval Janez Grum. Po prejšnjem dogovoru s sestro prednico bolniških sester je že bila pripravljena varna soba za Brasha.

Predno se je poslovil od naše hiše, se je ženi in meni zahvaljeval, prepustil specialni zemljevid, za brata svoj suknjič in ponudil 800 dolarjev, ki jih nisem sprejel, saj jih je verjetno še potreboval.

Za njegovo zdravljenje sta skrbela dr. Meršol, ki je znal angleško, in dr. Janež. Zdravljenje je trajalo več kot 15 dni, nakar ga je Grum odvedel na Dobrovo, nato pa po presledkih in ovinkih, izogibajoč se nevarnostim, končno predal četnikom, ki so taborili in prezimovali v vaseh okoli Leskovca. Pri četnikih je že bilo štirinajst ameriških pilotov, Brash kot najvišji po činu, je postal njihov načelnik.

Nekega dne je nemška enota nepričakovano obkolila vas Selo pri Lipoglavu in zajela 14 zavezniških padalcev, med njimi Brasha, in jih odpeljali v ljubljanske zapore na Miklošičevi cesti. Ujetih je bilo tudi več četnikov, ki so z njimi surovo ravnali, dočim s piloti zadosti spoštljivo. Po vsej verjetnosti je bila ta reč izdana Nemcem. Osumljena je bila znana oseba, a ni dokazov.

Ko so bili piloti v zaporu, je Rudi nagovoril prijatelja, ki je bil jetniški paznik, da bi poskusili te rešiti. Preskrbil bi jim primerne obleke. Vendar ni bilo več mogoče, ker so jih kmalu odpeljali v neko taborišče v Nemčijo. Kljub temu pa so živi in zdravi dočakali konec vojne in se vrnilo na svoje domove. Jaz pa hranim Brashev točni naslov njegovega doma, ki nam je še prav prišel, kar bo povedano v naslednjih poglavjih.

Podrobnejši in daljši opis o reševanju pilota Brasha je napisal zgodovinar prof. Janez Grum, naš dobri družinski prijatelj, ki živi v Milwaukee v USA.

Drugič dalje

Prevega sošolca nisem spoznal pri delu, tudi ne v razredu - temveč v bolnišnici. Profesor Luskar me je poiskal, ko šolska baraka še ni bila končana. Zvedel je za moj vpis in me hotel spoznati. V pogovoru je omenil, da je nek moj bodoči sošolec hudo bolan in precej sam v taboriščni bolnišnici na drugi strani ceste, ki je vodila v mesto. Šel sem ga obiskat.

Roman Erčulj je ležal v majhni, beli sobici. Bil je suh in upadel. Povedal sem mu, kdo sem. Malo sva govorila, a zdi se mi, da je bil obiska vesel, posebno ko je zvedel, da bova, ko se pozdravi, sošolca. Potem so prišli drugi obiski in jaz sem se poslovil. Še nekajkrat sem ga obiskal, predno je umrl. Spremljal sem ga za pogrebom. Veliko prijateljev je imel, jaz pa sem takrat od vseh prisotnih poznal le njega, ki je odšel.

Ko se je pričel pouk, sem prišel v razred, katerega je Erčulj zapustil. Znašel sem se med neznanimi, a dobrohotnimi sošolci. Polovico je bilo fantov, polovico deklet in vsi so se mi zdeli na prvi pogled strašno mladi. V resnici niso bili dosti mlajši od mene - saj takrat še nisem dopolnil 19 let - dva ali trije pa so bili celo starejši.

Usedel sem se v prvo klop, med Staneta Jerebiča in Lojzeta Ambrožiča. Bila sta izredno bistra študenta, ki sta mi pomagala, posebno pri latinščini, ki mi kot realcu ni šla rada v glavo. V tem razredu sem našel prijatelje, ki sem jih tako pogrešal. Z nekaterimi se spremljamo od tedaj skozi vse življenje.

V naši sobici sredi tretje barake so potekali dnevi umirjeno v okviru taboriščnega reda. Po hrano smo hodili v taboriščno kuhinjo, kjer so skrbeli, da nismo bili lačni pa tudi ne pretirano siti. Za red doma pa je skrbela tetka Mili, ker je imela težave s srcem in zato ni bila zaposlena v taborišču. Že prirojena srčna napaka se ji je slabšala. Ker je bila vedno dobre volje, je bila povsod dobrodošla. Imela je vse polno prijateljev, posebno med mladimi.

Ata je urejal taboriščni razmnoženi list 'Taboriščnik', ki so ga v omejeni nakladi delili zastoj. Papir in črnilo je preskrbela taboriščna uprava, ostalo pa dobra volja taboriščnikov. John Corsellis, ki je bil odgovoren, da se v taborišču ne bi širil kak 'nevaren' tisk, je očetu zaupal in mu puščal proste roke. Včasih ga je obiskal v pisarni in ga prosil, naj malo omili to ali ono 'protijugoslovansko' pisanje. Čez leta mi je pravil, da ga je ata pazljivo poslušal, pa delal po svoje.

Tudi mama si je našla delo. Že v Lienzu je organizirala 'copatarno', to je delavnico, v kateri so dekleta delala iz starih cunj lepe, tople copate. Zdaj, v Špitalu, je copatarna

Levo: Šestošolci slovenske begunjske gimnazije v Spittalau pred gimnazijsko barako (1947).

Desno: Od leve: Ciril Turk, Jože Kastelec in Marko Kremžar. (Predaja ključa leta 1948 v Spittalau)

spet zaživela in se še povečala. Dekleta so šivala tudi spominčke, razne okraske iz blaga, ki so jih kupovali tudi Avstrijci. Za izkupiček si je delavnica priskrbela iz mestnih trgovin barvni sukanec in podobne potrebščine, ki jih v taboriščnem skladišču ni bilo.

Mama ni gledala na copataro kot na podjetje, vodila jo je kot učiteljica - kar je po poklicu bila. Učenje, vzgoja, samopomoč in dobra volja so bile glavne sestavine mamine delavnice. 'Svojim dekletom' je bila svetovalka in še leta kasneje v Argentini sem videl, kako so jo te cenile. Kadar sem jo obiskal v delavnici, se nisem mogel načuditi vzorni organizaciji, redu in lepim izdelkom. S te strani mame prej nisem poznal. V resnici sem takrat pri starših odkril veliko lepih lastnosti, ki jih v normalnih razmerah verjetno ne bi.

Opazil sem, da so si menda vsi begunci našli kako delo. Nekateri v taborišču po delavnicah in šolah, drugi pri okoliških kmetih. Celó dijaki v počitnicah nismo lenarili. Taboriščna uprava nam je našla zaposlitev. Tudi jaz sem odšel nekoč za nekaj tednov s skupino sošolcev v bližnjo vas, kjer je neki kmet potreboval našo pomoč nič manj kot mi njegove šilinge.

Tako smo bili čez dan zaposleni vsak na svojem koncu. Opoldne pri kosilu in za večerjo pa smo sedli skupaj k mizi. Spat smo hodili zgodaj, malo ker žarnica na stropu ni kaj prida svetila, malo pa, ker se je bilo treba zvrstiti v skupni kopalnici, ki je bila na sredi barake. Tam je bil poleg stranišč, ki so bila, kolikor se spomnim, vzorno čista, nekoliko ločen tudi prostor za drugo higieno in za pomivanje posode. Od tam so prihajale seveda tudi notranje taboriščne novice, ker človek pač ne more molče pomivati posode ali prati perila.

Kot rečeno, sem spal na gornji postelji pri oknu. Nisem mislil, da bom imel s tem kako težavo, a sem kmalu pričel odlašati s trenutkom, ko bo treba iti spat. Nikomur nisem povedal, da me je pričela tlačiti mora, ki je do tedaj nisem poznal.

Sanjalo se mi je, bodisi da me vračajo komunistom bodisi da sem se znašel v Titovini sam, prostovoljno. Najhuje je bilo, kadar sem si v sanjah očital, da sem se vrnil v domovino kljub temu, da sem vedel, kaj me čaka. Sredi spanja sem se stresel in planil, da se je stresel pograd pod menoj, se zavedel, kje sem in spet zaspal. Šele po nekaj letih, v Argentini, so te sanje odšle in se niso več vrnile.

Kmalu po prihodu v taborišče me je prijetno presenetil obisk, ki ga nisem niti malo pričakoval. Dekle, kateremu je Zmago pred odhodom posodil kolo, je zvedelo za moj prihod. Povedala je, da ni odšla v Italijo, da pa je kolo

vestno hranila, da ga ob prvi priložnosti vrne lastniku. Ker tega ni bilo, ga je izročila meni. Njena prijateljica z mojim kolesom pa je res odšla in srečno privozila s prijatelji v Italijo, od koder se ni oglasila.

Medtem je naša gimnazija pričela delovati. Po nekaj urah pouka sem spoznal, da sem precej zamudil in še več pozabil. Tudi profesor Milko Jeglič, ki nas je učil matematiko, je to hitro opazil. Povedal mi je, da bo pri prvi šolski nalogi odločil, če lahko nadaljujem s šesto, ali se moram vrniti v peto gimnazijo. Če bom dobil pozitiven red, me sprejme, če negativnega, bom ponavljal. Rekel je, da ne more zaostajati z učno snovjo zaradi enega, kar je bilo res.

Prvo matematično šolsko nalogo smo pisali v zasilnih prostorih, še predno je bila odprta nova gimnazijska baraka. Vedel sem, da mi ni šlo dobro. Ko nam je prof. Jeglič naslednjo uro vračal naloge, me je poklical: »Kremžar, ne zaslužite pozitivnega reda in vaše znanje za šesti razred gimnazije ni zadostno. Posodim vam pol reda, da morete ostati v razredu, a ob koncu leta mi boste tega pol reda vrnil. Sicer boste ponavljali razred. Sprejmete?«

Sprejel sem. Ob koncu leta sem mu res polovico podarjenega reda vrnil in kljub temu prinesel domov lepo spričevalo. Matematiko pa sem od tiste šolske naloge naprej študiral s prav posebnim občutkom odgovornosti, kasneje pa z veseljem. Sicer je bil čut odgovornosti med nami takrat nekaj precej vsakdanjega. Ne le odgovornost vsakega zase. Skrbeli smo drug za drugega in si pomagali pri učenju.

Seveda so bili tudi prvi stiki z novimi sošolci svojevrstna preizkušnja. Lepo so me sprejeli. Čudil sem se, da mi tako študentje kot odrasli naivno zaupajo, saj sem prebil leto in pol v zaporih in zavodih med komunisti! In če bi postal njihov agent? Kaj so vedeli, kdo sem v resnici? Nezaupanja, ki je bilo v zaporih in v zavodu nekako naravna drža, tu niso poznali.

V nekem pogledu pa sem bil le bela vrana v razredu. Med civilisti obeh spolov sem bil edini uniformiranec. Plava uniforma ameriškega letalca, v kateri sem ušel iz zavoda, je bila moja edina obleka. Ker je mama poskrbela, da sem bil v temno modri bluzi in nekoliko svetlejših hlačah vedno lepo zlikan, kot se za človeka v uniformi spodobi, sem nehote izstopal. Čeprav je bilo v razredu nekaj starejših od mene, tudi takih, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko in bili celo na fronti, se mi je nekaj časa zdelo, da je moja uniforma vendarle pomenila

Dijaki in profesorji begunske gimnazije ob koncu leta 1947. Prazen stol na sredi je tih spomin na ravnatelja Marka Bajuka, ki se je moral malo prej izseliti iz taborišča.

neko pregrajo. Hvala Bogu so mi kmalu priskrbeli iz taboriščnega skladišča civilne hlače in suknjič in tako nisem več izstopal iz takratne taboriščne mode, ki je temeljila na ameriški pomoči in na blagu, prvotno namenjenemu za vojaške odeje. Krojaška delavnica pod okriljem taboriščne uprave je po potrebi našo garderobo prirejala in tudi večala.

Do kake mere je postal razred lepo povezana enota kljub pestrosti značajev, različnih izkušenj in starostnim razlikam, se je prav posebno pokazalo naslednje leto - v sedmi šoli.

Neko pusto, oblačno sobotno popoldne smo sedeli ob mizi v naši sobici trije sošolci: Ciril Turk, Jože Kastelec in jaz. Skupaj smo študirali in kar naenkrat se nas je polotilo malodušje: »Saj vse učenje nič ne pomaga. Do mature tako ali tako ne bomo prišli, ker se bomo morali prej izseliti iz taborišča, Bog ve kam ...«

Zavedali smo se, da se bliža trenutek, ko IRO ne bo več hotela vzdrževati begunskih taborišč in bo treba s trebuhom za kruhom. Združeni narodi bodo 'rešili begunski problem' z množično izselitvijo beguncev čez morje. Priprave za to rešitev so že potekale. Ni bilo verjetno, da bi mogli maturirati pred izselitvijo ... in kaj nam bo koristila srednja šola brez mature?

Porodila se je misel: »Kaj če bi pohiteli s študijem?« Izdelali smo načrt, kako opraviti sedmo in osmo šolo sicer neokrnjeno, a v krajšem roku.

Najprej smo pridobili za svojo zamisel razrednika, profesorja Jožeta Majcna, ki nas je učil nemščino, nato pa še kateheta, dobrega gospoda Luskarja. Oba sta obljubila podporo, če dobimo odobrenje od ravnatelja. To pa ni bilo lahko.

Prav v tistih dneh se je moral ravnatelj Marko Bajuk na zahtevo jugoslovanskih oblasti in angleške uprave izseliti iz taborišča. Razlog za izselitev je bil, da odvrča begunce od vračanja v Jugoslavijo. Iz podobnega razloga je kmalu nato moral iz taborišča tudi naš ata, ki naj bi kot urednik taboriščnega lista tudi 'širil nerazpeloženje' do ljudske republike. Odhod iz taborišča ali zapor angleških zasedbenih oblasti je bila nenapisana izbira. V takih razmerah je ravnatelja Bajuka nadomestil profesor in tudi nekdanji ravnatelj Jože Ovsenek, ki je do takrat prebival

z družino v taborišču Treffling, visoko nad Millstadskim jezerom. Nismo vedeli, kdaj se bo preselil med nas.

Prve dni leta 1948, v mrazu in snegu, smo se odpravili omenjeni trije sošolci v Treffling, da se pogovorimo z novim ravnateljem. Bile so zimske počitnice. Pa smo imeli smolo. Ovsenekovih ni bilo v taborišču, odšli so nekam na obisk. Nekaj časa smo čakali in zmrzovali pred barakami, pa se potrli vrnili proti Spittalu. Drugim sošolcem naših načrtov nismo še nič omenili, da nas v primeru neuspeha ne bi bilo pred njimi sram. Vse je kazalo, da smo se modro odločili, ko o naši nameri nismo govorili.

Že naslednje jutro pa smo presenečeni opazili, kako koraka po taborišču ravnatelj Ovsenek. Hitro smo bili vsi trije v njegovi pisarni. Poslušal nas je in obljubil, da bo dal predlog v odločitev profesorskemu zboru. Nemudoma smo se odpravili najprej k razredniku Majcnu, da ga obvestimo o našem delnem uspehu, nato pa še k profesorju Jegliču s prošnjo za podporo pri glasovanju na odločilni konferenci.

Zdaj je bil čas, da obvestimo o svojem delu sošolce. Malo nas je pekla vest, ker smo vse to naredili kar na svojo roko, pa je bil strah odveč. Vsi so navdušeno pozdravili idejo in napeto smo čakali odločitve. V imenu ravnatelja in profesorskega zbora nam jo je sporočil profesor matematike.

Profesor Jeglič, ki sicer ni bil naš razrednik, se je zavzel za načrt kljub temu, da je vedel, da bo matematika za vse najtrši oreh. Posvaril nas je: »Sklenjeno je, da bomo profesorji razlagali snov po sposobnosti najslabšega dijaka. Dokler ne bo ves razred z znanjem dokazal, da snov razume in zna, ne bomo nadaljevali.«

Jasno je bilo, da je edini način, če hočemo priti do mature, da bomo študirali in res znali brez izjeme - vsi. Nič več ni bilo pomembno, če je kdo odličnjak ali ne, da le nihče ne pade. Domenjeno je bilo, da moramo končati redno sedmo šolo in celotni osmošolski program, predno nas vodstvo gimnazije spusti k maturi.

(Dalje prihodnjič)

Duhovno življenje je objavilo

JULIJ

PRED 60 LETI (1947)

CIRILOVA NEDELJA

Paternalna šagra je bila kot vsako leto na prvo nedeljo v juliju. Janez Hladnik sporoča, da odslej ne bo več slovenske maše na Paternalu. Enajst let, od prihoda prvega izseljenskega duhovnika Jožeta Kastelica, so imeli rojaki priložnost imeti sv. mašo v slovenskem jeziku. A razmere so se spremenile. »Tako malo bližnjih sosedov prihaja, da pač nima pomena, da bi mučili dobre rojake od daleč. () Tako se je razgubil slovenski Paternal, da je pri sv. maši res kar žalostno,« toži Hladnik. Odslej bo redno na Paternalu le enkrat na mesec popoldanska pobožnost in sicer vselej na drugo nedeljo na Avalos 250, kadar bo shod Bratovščine živega rožnega venca.

NOVODOŠLI
DUHOVNIKI

Janez Hladnik je bil odsoten med 14. in 19. julijem. Za nujne dušnopastirske potrebe so bili rojakom na razpolago novodošli duhovniki Jože Košiček v župniji sv. Roze, Anton Grčman v župniji sv. Amelije blizu Plaza Once in Janez Knafelj v župniji San Pedro v Villa Devoto.

ŽALOSTNE SMRTI

Ivan Barabaš iz Markovcev je umrl v Merlo star 60 let. Njegovo življenje je bila zgodba zgubljenega brezdomca, ki se je odstranil od vseh rojakov in, ne da bi kdo vedel kdaj, dokončal žalostni tek svojega življenja. Sovaščana Karel Šimon in Stefan Časar sta poskrbela vsaj za krščanski križ na grob. Pokojni

doma zapušča ženo in tri otroke.

Nagla smrt je pobrala 50-letnega Lojzeta Zamida, doma od Šent Jerneja na Dolenjskem. Pod njim se je podrl oder in ga pokopal do smrti. Mnogi rojaki so ga spremili na zadnji poti na Čakarito.

ODPELJALI SO
NEZNANOKAM

Na Veliki teden so skrivaj odpeljali z ljubljanskega pokopališča zemske ostanke bana Natlačena, dr. Ehrlicha, prof. Tomca, akademika Kiklja, Peršuha, Župca in še nekaj drugih. Ti so padli kot prve žrtve komunistične revolucije v Sloveniji. Ker je narod stalno krasil njihove grobove, jih je oblast sklenila odstraniti. Tudi na ljubljanskem gradu pokopane domobrance so odkopali.

IZ UREDNIŠTVA

»V Slovenskem glasu je nekdo obtožil, da *Duhovno življenje* objavlja lažnjive vesti. Preudarnemu bralcu pač ni treba nobenih razlag, od kod izvira ta trditev. Pisma, ki jih imajo stoteri rojaki po rokah potrjujejo pisanje DŽ. Nismo iskali in si izmišljali poročil. Kako iz srca radi bi objavili dobre novice in tolažilne vesti; toda iz ljudskih virov, iz rok nepristranskih svojcev izzvene pisma v najboljšem slučaju takole: 'Hudo je bilo, težko je, bojimo se, da bo še huje. Upamo pa, da se bo že kaj popravilo, ko se razmere uredi...' Kdo ne razume, kaj se to pravi? Naša naloga ni, da slepo odobravamo vse, kar se zahoče tistim, ki doma ukazujejo, temveč, da seznanjamo bralce z resničnim položajem, ki odseva iz poročil in dogodkov doma, brezstrastno, kot kronisti, da se ne bo nekoč očitalo, da niso imeli naši ljudje prilike zvedeti, kaj se godi.«

PRED 50 LETI (1957)

7: Rojaki v Ramos Mejiji so ob priložnosti **srebrne maše** • **Janeza Kalana** svojemu dušnemu pastirju pripravili pozdravno akademijo, med katero so se vrstili nagovori, prizori in pevske točke. Isti dan zvečer je Kalana s prigrizkom počastil še domači ramoški župnik Juan José Denicolay, ki je zlasti poudaril svoje veliko presenečenje, kako zelo lepo zna slovenski človek počastiti svojega duhovnika.

9: **Boris Koman** je praznoval svojo **srebrno mašo** v kapeli v Slovenski hiši, pridigal pa mu je Matija Lamovšek. Koman skrbi za versko življenje rojakov v Mar del Plati, kolikor mu to razmere dopuščajo.

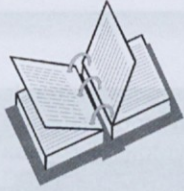
14: Tudi **Anton Smolič** je **srebrno sv. mašo daroval** v slovenski kapeli, kjer mu je pridigal direktor Anton Orehar. V Buenos Airesu je Smolič že več let bolniški kurat v bolnici Zubizarreta.

14: **25-letnico redovnega življenja** in 24-letnico delovanja v Argentini oz. v Paraguayu so praznovalе naslednje šolske sestri: Valtruda Levec, Bojana Gornik, Agneta Jevak in Noema Jevak.

21: **Škof dr. Gregorij Rožman** je v slovitem božjepotnem svetišču Kevelaer v Zahodni Nemčiji opravil svojo **zlato mašo**. *Slovensko dušno pastirstvo* je povabilo predstavnike slovenskih organizacij in ustanov ter druge rojake, da se isti dan udeleže zahvalne maše v kapeli v Slovenski hiši.

Tednik *Oznanilo* objavlja samo tiste **podatke o krstih, porokah in smrtih**, katere dušni pastirji sporočijo *Slovenski dušnopastirski pisanici* v Slovenski hiši.

28: **Zlato mašo je opravil tudi duhovni svetnik Karel Škulj** na isti dan kot je bil posvečen, le 12.000 km proč, v San Martinu pri Buenos Airesu, kjer že od leta 1949 vodi dušno pastirstvo za tamkajšnje rojake. Dasi ima 74 let, deluje poln življenjske moči. Izdaja kulturno revijo *Slovenska beseda* in je duhovni oče *Vestnika*, glasila *Zveze bivših protikomunističnih borcev*, ki se je razvil iz bivšega

iz naše kronike

METKA MIZERIT

Šmartinskega vestnika. Pri jubileju se je ves čas prepletalo versko delo s prosvetnim in političnim.

Na prvo soboto v juliju so na kraju bodočega **Baragovega misijonišča v Lanusu** pričeli koptati temelje. Prišlo je pomagat 17 rojakov že prvi dan, naslednje sobote se je število še pomnožilo. Do avgusta je bilo opravljenih že 600 ur prostovoljnega dela pri kopanju zemlje in zlaganju opeke.

BERNARDIN KONCERT ZA MADAGASKAR

Slovenska operna pevka Bernarda Fink, ki nastopa v največjih opernih in koncertnih hišah na svetu, je imela v nedeljo, 6. maja 2007, v Mestnem gledališču v Celovcu dobrodelni koncert. Izkupiček koncerta je bil namenjen združenju Akamasoa (dobri prijatelji), katerega oče je Pedro Opeka, znani slovenski misijonar na Madagaskarju. To združenje gradi vasi za družine nekdanjih smetarjev na obrobju malgaškega glavnega mesta Atananarivo. Finkovi in Opekovi sta bili slovenski družini, ki sta se po drugi svetovni vojni pred komunističnim nasiljem umaknili v Argentino in njuni otroci so skupaj odraščali. Bernarda Fink je v prvem delu tega koncerta odpela nekaj samospbevov, v drugem delu pa je bogastvo svojega glasu pokazala v opernih arijah. (sč)

OBČNI ZBOR V SAN MARTINU je bil v nedeljo, 12. marca. Začel ga je predsednik Tone Podržaj z molitvijo. Sledila so poročila odbornikov in volitve novega odbora, ki ga predstavljajo sledeči člani: predsednik Viktor Leber, podpredsednik Toni Kastelic, tajnika Janez Filipič in Tone Podržaj, blagajnik Rudi Dimnik, kulturna referentka Marta Jenko Škulj, gospodarji Jože Skale, Jože Jerman in Tone Belec; športna referenta Omar Santana in Ivan Medvešček, mladinski referent Tomaž Filipič; odborniki Dani Žagar, Marko Škulj, Alejandro Leber, Pavel Verbic, Marjan Boltežer (ml.), zastopnika pri Federaciji Gregor Verbic in Jože Rupnik. Nadzorni odbor Marjan Boltežar in Lučka Santana. Spregovoril je novi predsednik dr. Viktor Leber. Zahvalil se je za zaupanje in povabil k sodelovanju pod geslom: »Prijateljstvo družni nas«.

DIJAŠKI OBISK IZ SLOVENIJE. V soboto, 21. aprila, je srednješolski tečaj obiskala skupina dijakinj iz Viča pri Ljubljani. Na gimnaziji poučuje prof. Mirjam Jereb Batagelj, ki jih je spremljala. Diakinje so bile na svojem študijskem potovanju v Buenos Airesu 14 dni. Na tečaju jih je sprejela ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc. Imele so tudi razgovor z ustanoviteljem tečaja dr. Markom Kremžarjem. Ogledale so si Slovensko hišo, tretjo in četrto uro pa so po razredih sodelovale pri pouku. Zaključni del srečanja je bil v jedilnici, kjer so diakinje govorile o svojih vtisih in prejele od ravnateljice spominska darila.

OBČNI ZBOR V NAŠEM DOMU V SAN JUSTU je bil v nedeljo, 25. marca, po sv. maši. Predsednica ga. Mici Malavašič Casullo je pozdravila vse navzoče. Nato so člani odbora podali izčrpna poročila o delovanju Našega doma. Sledile so volitve na mesta

v odboru, ki jim je letos zapadel mandat. Novoizvoljeni odbor za leto 2007 je sledeči: Predsednica ga. Mici Malavašič Casullo; podpredsednik Karel Groznik, tajnica Tatjana Modic Kržišnik, pomočnica Marija Uštar Novljan, blagajnik Franci Štrubelj, pomočnik Andrej Drenik, kulturna referentka Mirjam Oblak. Nadzorni odbor Andrej Selan in Stanko Jelen. Po končanem občnem zboru se je ga. Mici Malavašič zahvalila za zaupanje in povabila vse navzoče na dobrodelno kosilo, ki ga je pripravila Zveza slovenskih mater in žena odsek San Justo.

OBČNI ZBOR SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE je bil v soboto, 28. aprila, v Slovenski hiši. Najprej so vsi navzoči soglasno potrdili imenovanje arh. Marjana Eiletza za častnega člana SKA. Sledila so poročila vodij posameznih odsekov in volitve, na katerih je bil izvoljen sledeči odbor: predsednica dr. Katica Cukjati, podpredsednik delegat dr. Jure Rode, vodja likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Hrovat, vodja dramskega odseka režiser Blaž Miklič, vodja literarnega odseka lic. Vinko Rode, vodja zgodovinsko – socialnega odseka dr. Katica Cukjati, vodja znanstvenega odseka Tine Debeljak. V razsodišču je Božidar Fink, urednik Meddobja časnikar Tone Mizerit, izdaja Glasa predsedništvo s sodelavci, blagajničarka računovodkinja Patricija Mugrli, zapisnikar lic. Vinko Rode.

KONCERT OKTETA POVODNI MOŽ V SAN MARTINU je bil v soboto, 28. aprila. Bil je lep večer prijateljstva in petja. Oktet je prišel na svojo pevsko turnejo iz Slovenije. Spremljal jih je pater Jože Petek, Župnik v Prežganju. Cont. Jože Rupnik je najprej izrekel gostom dobrodošlico. S petjem so pozdravili pevci Slovenskega pevskega zbora San Martin pod vodstvom prof. Lučke Maček

Kastelic. Zapeli so: Kupice si nalijmo, Adiós nonino in Milonga sentimental. Oktet Povodni mož se je predstavil s sledečimi pesmimi: Slovenec sem; Oče naš; Po jezeru; Tavníči so že zeleni; Imel sem ljubi dve; Pod rožnato planino; Pesem od rojstva; Eno si zapojmo. V drugem delu pa so zapeli: Oj Triglav moj dom; Barčica; Dečva pa v hart'lcu; Na Poljani; Flosarska; Pijmo bratci vince; Pa se sliš'; Tam na vrtu. Občinstvo je nagradilo pevce z močnim ploskanjem. Dodali so še »Žabe«. Predsednik Doma Viktor Leber se je pevcem zahvalil za čudovit večer in jim podaril spominske krožnike z grbom Doma San Martin. Vodja okteta Uroš Kores pa je podaril domu umetniško sliko prežganjske cerkve. Sledila je prijateljska večerja.

Oktet Povodni mož je gostoval tudi v **BARILOČAH**. Koncert je bil v Metodistični cerkvi, ki so jo poslušalci napolnili. Predsednik Slovenskega planinskega društva arh. Andrej Duh je predstavil pevce in program koncerta. Oktet je pel iste pesmi kot v San Martinu; dodali so Gallusovo pesem »Quam gallina«. Bariloški rojaki se zahvaljujejo oktetu za obisk in lepo petje, ki jih je popeljalo v Slovenijo.

Oktet je obiskal in pel tudi v **MENDOZI, SLOVENSKI VASI IN ROŽMANOVEM DOMU**.

OBČNI ZBOR NA PRISTAVI je bil v nedeljo, 29. aprila. Začel ga je predsednik Edvard Kenda, ki je prosil patra dr. Alojzija Kukovico za molitev in duhovno misel. Sledila so poročila odbornikov o delovanju Društva. Na dnevnem redu so bile volitve novih odbornikov. Za novo poslovno dobo so bili izvoljeni sledeči: predsednik Edvard Kenda, podpredsednik Matjaž Čeč, tajnica Metka Kopač, blagajnik Nejko Skubic, namestnica blagajnika Helena Dolinšek, kulturni referent inž. Franci Schifferer, pomočnika Dominik Oblak in Miha Gaser; gospodarja Marko Čop in Marjan Kopač, nadzorni odbor Frenk Klemenčič in Tomaž Maček. Svetovalna komisija: inž. Marko Skubic, inž. Marko Keš, Julio Conde, Guillermo Ayerbe, Mirta Rant Ayerbe, delegata za Federacijo inž. Franci Schifferer in

Občni zbor na Pristavi. Foto Matjaž Čeč

Matjaž Čeč, namestnika delegatov Edvard Kenda in inž. Marko Skubic. Voditeljici Prešernove šole sta Anka Savelli Gaser in Helena Zarnik. Predsednica krajevne ZSMŽ Marta Križ Golob, voditeljica mladcev in mladenk Maruča Zorc Čeč, voditeljica dekliškega zbora Milina dr. Marjana Jelenc. Predsednik krajevnega odbora SFZ Andrej Conde, predsednica krajevnega odbora SDO Tatjana Golob. Družabni referent odbora je prof. Kristjan Vivod, za vzdrževanje igrišča pa skrbijo Matija in Aleks Klemenčič, Igor Ahčin, Aleksander Gaser ter Marko Jerovšek. Predsednica odbora staršev je Klavdija Rant Urbančič, voditeljica folklorne skupine pa Adrijana Ahčin. Predsednik se je posebej zahvalil dolgoletnima odbornikoma Janezu Jelencu in Andreju Golobu. Sledilo je skupno kosilo.

DR. JURE RODE 70-LETNIK. V nedeljo 29. aprila, so sanmartinski verniki proslavili svojega dušnega pastirja ob priložnosti njegovega rojstnega dne in godu. Po sv. maši so se zbrali v spodnji dvorani Doma. Najprej so gospoda kateheta pozdravili učenci Rožmanove šole. V imenu farnega odbora je jubilarntu čestital Janez Filipič, v imenu Zveze slovenskih mater in žena pa ga. Polona Makek. Pozdravil ga je tudi predsednik Doma dr. Viktor Leber, v imenu mladine pa Niko Škulj. Nagovorila ga je tudi Monika Zupanc Filipič za mladce

in mladenke. Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic mu je zapel pesem Slovenska zemlja. Tudi slavljeneč je prišel do besede. Zahvalil se je vsem za dobre želje in darila. Mladina je vsem navzočim postregla z zajtrkom; oktet pa je zapel pesem »Zadoni nam, zadoni.« Vsi zbrani pa »Kol'kor kapljic, tol'ko let.

»O, ti moj slovenski kraj, si moj zemeljski raj!« je bilo geslo **OBLETNICE SLOVENSKEGA DOMA V CARAPACHAYU**, ki je bila v nedeljo, 6. maja. Slavje se je začelo z dviganjem obeh zastav in petjem himen. Sv. mašo je daroval dr. Jure Rode za vse žive in rajne člane Doma. Takoj po maši je bil kulturni program. Napovedovalec Jože Jan je povabil predsednika Doma Francija Korošca, da je pozdravil vse navzoče. Na slavje je prišel tudi veleposlanik RS v Argentini prof. Avguštin Vivod, ki je nagovoril vse navzoče. V imenu Zedinjene Slovenije je pozdravil podpredsednik arh. Jure Vombergar. Skupna misel je bila, da moramo nadaljevati z delom za slovenstvo po zgledu naših staršev. Ker je letos Plečnikovo leto, so se prireditelji hoteli pokloniti temu velikemu Slovencu. Ob spremljavi glasbe so na platnu pokazali nekaj najpomembnejših del tega umetnika. Kratak film o Dolenjski in Beli krajini je bila naslednja točka programa. Ker se bomo letos spomnili 120-letnice smrti Frana Levstika je Luka

García opisal njegovo življenje in delo. Mikaela Resnik pa je prebrala odlomek iz Martina Krpana in otroško pesmico »Dete jezdi na kolenu.«

Gostom so nato na dvorišču postregli s slaniki in vinom, medtem pa so mladi pripravili dvorano za skupno kosilo. Pripravile so ga gospe pod vodstvom Metke Slabe. Popoldne je hitro minilo ob gledanju in poslušanju koncertov ter v prijateljskem razgovoru.

V četrtek, 10. maja, je **ZVEZA SLOVENSКИH MATER IN ŽENA** imela svoj **REDNI SESTANEK V SLOVENSKI HIŠI**.

Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Govorila je Bernarda Opeka Zihrl o svojih vtisih z obiska pri bratu misijonarju na Madagaskarju.

V soboto, 12. maja, je bil **DAN DUHOVNOSTI NA SSTRMB**. Tema je bila: Vzgoja za ljubezen. Govorila je lic. Mónica del Río. Predavanje je bilo najprej za dijake, potem pa še za starše. Dan duhovnosti so zaključili s sv. mašo.

ROMANJE V LUJÁN. Lepo jesensko jutro je bilo v nedeljo, 13. maja, ko smo se odpravili v Luján. Visoka stolpa sta že od daleč vabila v Marijino bližino. Veličastno pročelje bazilike je očiščeno; ob vhodu sta viseli obe zastavi, argentinska in slovenska ter naznanjali, da to nedeljo romamo Slovenci.

Geslo letošnjega romanja je bilo: Latinska Amerika naj živi iz Kristusa in za Kristusa. Ob desetih je bila romarska maša, ki jo je daroval delegat dušnih pastirjev v Argentini dr. Jure Rode; somaševal je g. pater Jože Petek OFM iz Slovenije. Po mogočni baziliki je odmevalo ljudsko petje, ki ga je vodila priložnostna skupina in gospa Anka Savelli Gaser spremljala z orglami. Mašo je vodil inž. Tone Podržaj; berili sta brala inž. Toni Kastelic in ga. Alenka Jenko Godec predsednica Zedinjene Slovenije. Pri pridigi se je dr. Rode spomnil treh važnih dogodkov. V Braziliji se je začela konferenca Južnoameriških škofov. Na dan romanja smo praznovali 90 letnico Marijinih prikazovanj v Fatimi in meseca maja se naša

skupnost spominja 62 letnice odhoda iz domovine. Na konferenco katoliških škofov je prišel tudi papež Benedikt XVI, ki je poudaril, da se moramo držati vsega, kar nam je Bog povedal. »Vzdržite se vsega, kar je bilo darovano malikom.« Ob obletnici Marijinih prikazovanj nas je pridigar opomnil, naj ohranimo vero v nebeško kraljestvo. »Se bomo Slovenci ob koncu časov zbrali v mestu večnega življenja?« Ohraniti moramo pravilno pojmovanje in spoštovanje zakona ter družine. Prosimo Marijo, da bi imeli življenje v Kristusu.

Med sv. mašo je bilo na razpolago za spoved več slovenskih duhovnikov. Pri obhajilu je pel oktet »Povodni mož«, ki je bil v Argentini na pevski turneji.

Odmor med mašo in popoldansko pobožnostjo so rojaki izkoristili za kosilo in srečanja s prijatelji ter znanci. V zgodnjih popoldanskih urah smo se znova zbrali v baziliki. Najprej je bila pridiga, ki jo je imel pater Jože Petek OFM, gost iz Slovenije. Svoje misli je razvil ob Kristusovi obljudi. »Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Ne dajem ga, kakor ga daje svet.«

Po pridigi smo se uvrstili v procesijo za križem, zastavami in bandero Svetogorske Marije. Najprej so šli šolski otroci z učiteljstvom, sledili so jim možje in fantje ter družine z malimi otroki. Fantje so nosili kip lujanske Marije. Nato se je uvrstilo v procesijo lepo število narodnih noš. Brezjansko Marijo Pomagaj so nosili fantje oblečeni v narodne noše. Tudi ministrantov je bilo veliko. Nato so šli za procesijo duhovniki, redovnice, dekleta in žene. Med procesijo, ki se je vila po prostranem trgu pred cerkvijo, smo zbrano molili rožni venec in peli Marijine pesmi. V baziliki so bile pete litanije Matere Božje. Marijo smo prosili za naše družine, za slovensko skupnost, argentinski in slovenski narod. Sledil je blagoslov z Najsvetejšim. S pesmijo Marija skoz življenje smo se poslovili od lujanske Device in ji obljubili, da bomo prihodnje leto zopet romali, če Bog da.

ŽEGNANJE PRI MARIJI POMAGAJ IN 70 LET NAŠEGA PASTIRJA. Farno žegnanje so na Slovenskem vedno

praznovali zelo slovesno. To lepo navado gojimo Slovenci v Argentini. Na praznik Marije Pomočnice kristjanov je žegnanje v slovenski cerkvi. Sv. mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. dr. Jure Rode. Med mašo je pel Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Gospa Anka Savelli Gaser jih je spremljala na orglah. Ob koncu je Ani Rode zapela Marijino pesem – dar slavljencu.

Po končani maši je bilo slavnostno kosilo v dvorani škofa Rožmana. Dvorana je bila lepo okrašena; velika slika brezjanske Marije Pomagaj je bila v ospredju, pod njo pa številka 70, ker je naš duhovni vodja slavil ta jubilej. Pred začetkom kosila se je dr. Jure Rode zahvalil vsem, ki so pripomogli k lepemu praznovanju. Gospe so nato vsem gostom postregle okusno kosilo. Pred koncem srečanja je spregovorila predsednica Zedinjene Slovenije gospa Alenka Jenko Godec. Slavljencu je čestitala v imenu vseh naših domov in mu izročila skupno darilo.

Kot vsako leto se je slovesnost končala s petimi litanijami Matere Božje in vsi prisotni so odšli z najlepšimi vtisi.

SAJ NI RES... PA JE!

"Dunajske dečke" je ustanovil Slovenec

Zbor fantičev, znan pod imenom "Dunajski dečki" (Wiener Sängerknaben), še danes s svojimi vrhunskimi izvedbami nastopa po vsem svetu. Ustanovil pa je ta zbor slovenski glasbenih, kapelnik cesarske dvorne kapele na Dunaju, duhovnik Jurij Slatkonja, rojen leta 1456 v Ljubljani. Slatkonja je postal stolni prošt v Ljubljani, nato prošt kolegiatnega kapitlja v Novem mestu in upravitelj škofije Pičen v Istri. Leta 1515 je postal prvi škof na Dunaju. Njegov nagrobnik pri stolnici sv. Štefana na Dunaju ga povečuje kot odličnega pastirja in glasbenika.

Iz *Ave Maria*

malo za šalo...

Kajenje skrajša cigareto.

Nekateri pijejo od veselja, drugi od žalosti, tretji pa od jutra.

Ne pripravajte se z bedaki. Opazovalci ne bodo videli razlike.

Rojstni dnevi so koristni. Več kot jih imaš, dlje živiš.

Nekatere napake so tako zabavne, da jih je škoda narediti samo enkrat.

Ko se srečajo delavci, igrajo nogomet. Ko se srečajo šefi, igrajo tenis. Ko se srečajo menedžerji, igrajo golf. Poanta: večja kot je funkcija, manjše so žogice.

Delo me morda ne bi pokončalo. Toda zakaj bi tvegalo?

Če se lahko smejiš, ko vse propada, to pomeni, da si že našel nekoga, ki bo za to kriv.

Nekateri šefi so kakor oblaki. Ko izginejo, je dan prekrasen.

»Dokler se moj šef obnaša tako, kot da veliko zaslužim, se bom jaz obnašal tako, kot da bi veliko delal.«

Alkohol res ne reši problemov. Toda, po drugi strani jih tudi mleko ne.

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Socializem je preživel, dokler je jemal; ko bi moral dajati, je hitro shiral.
- Naša demokracija je trdna, zgradili smo jo na komunističnih temeljih.
- Socialistični realisti so pisali pravljice za odrasle.
- Lahko je biti dirigent, če vsi trobijo v isti rog.
- Najbolj črvivi so tisti, ki jih nikdar ne gloda črv vesti.
- Resnica je močnejša od pravice, čeprav le redko zmaga.
- »Zakaj si ga ubil?« »Nisem ga mogel drugače prepričati.«
- Opozicija ne potrebuje reform, saj je vedno v formi.
- Nova parola: kapitalisti vseh držav, združite se!
- Stalin je bil pravičen, pobijal je tako sovražnike kot prijatelje.
- V socializmu je bilo na oblasti ljudstvo na vrhovi.
- Poraze najteže sprejemajo zmagovalci.

Domobranci so imeli prav – Jure Rode 161

Sveti Duh povzroči, da človek postane 'duhoven' – Tomáš Špidlík..... 163

Marija Goretti, devica in mučenka – Silvester Čuk 165

Nameni Apostolata molitve za julij 166

Iz dnevnika svete sestre M. Favstine Kowalske 167

Zakaj ravno kristjan...? – Lojze Kukovica 169

13. Naročilo iz Fatime – Bogdan Budnik 172

Ena roka je streljala, druga je preusmerila strel 174

Fatimski golobi 175

Vprašujete-odgovarjamo – Lojze Kukovica 175

Ozdravela na priprošnje Janeza Pavla II. – Marie-Simon-Pierre 177

Za preobrazbo src – Jure Vombergar 178

Zgodba o prihodu apostola Petra v Rim 179

Ob Srebrni reki – Frančiška Reja .. 180

Frančiška Reja, roj. Roš 181

Moja mama – Cvetka Reja 183

Babica, povej! – Frančiška Reja ... 184

Polje, kdo bo tebe ljubil ... – Ernest Hirschegger 184

Leto brez sonca – Marko Kremžar 185

Duhovno življenje je objavilo – Jure Vombergar 188

Bernardin koncert za Madagaskar (sč) 189

Iz naše kronike – Metka Mizerit 189

Saj ni res... pa je! 191

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo
Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar -
Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - **Tehnični urednik:**
 Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón
 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841
 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar -
 Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos
 VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel:
 +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italija - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italija. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$75; po pošti: \$95 - BARILOCHE: \$85 - OBMEJNE DRŽAVE: 90 dol; brez Stezic: 65 dol - AMERIKA: 110 dol; brez Stezic: 75 dol - EVROPA: €100; brez Stezic: €70 - OSTALE DRŽAVE: 120 dol; brez Stezic: 80 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina**

Praznovanje velike noči
v Našem domu v San Justu.

Foto Marko Vombergar

Desno zgoraj:
Izdelava butaric
za cvetno nedeljo
v Slomškovem
domu. - Foto Olgi
Bohinc Vester

14. april: Prva
vožnja z
dvigalom v
Slomškovem
domu. - Asado za
člansko večerjo
v Slomškovem
domu.
Foto Marko
Vombergar

Odprtje prenovljene dvorane in dvigala v Slomškovem domu. Pevski nastop pod vodstvom Marcela Brula na tej slavnosti. Blagoslovitev dvigala. – Foto Marko Vombergar

Correo
Argentino
Suc. 7 Bb. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina